

บทที่ 5

การใช้คำเชื่อม

บทนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การใช้คำเชื่อมในภาษาไทยของนักเรียนที่พูดภาษาญูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่ว่ามีการใช้คำเชื่อมเพื่อแสดงความสัมพันธ์ทาง ความหมายของหน่วยภาษาประเภทใด แต่ละประเภทมีรูปภาพอะไรบ้าง และศึกษาว่าคำเชื่อมที่ พบในนักเรียนแต่ละกลุ่มนั้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่

ในการศึกษาการใช้คำเชื่อมนี้ ผู้วิจัยอ้างอิงแนวคิดของฮัลลiday และสะซาน (Halliday & Hasan: 1976) และ วิภา ฌานวังสะ (Wipah Chanawangsa: 1986)

ฮัลลiday และสะซาน (Halliday & Hasan: 1976 น. 227) กล่าวว่า การใช้คำเชื่อม (Conjunction) คือ การแสดงความสัมพันธ์ทางความหมายของประโยคหรือข้อความที่ปรากฏ ต่อเนื่องกันโดยใช้คำเชื่อมหรือคำสันธาน

วิภา ฌานวังสะ (Wipah Chanawangsa: 1986 น. 167) กล่าวว่า การใช้คำเชื่อม (Conjunction) คือ การแสดงความสัมพันธ์ทางความหมายของหน่วยภาษา 2 หน่วยที่มี ความสัมพันธ์กันด้วยการใช้คำเชื่อม โดยหน่วยภาษานี้ อาจอยู่ในรูปของคำ วลี อนุประโยค ประโยค หรือย่อหน้า

ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยให้นิยามของ การใช้คำเชื่อม (Conjunction) คือ การแสดง ความสัมพันธ์ทางความหมายของหน่วยภาษาที่ปรากฏต่อเนื่องกันด้วยการใช้คำเชื่อม เพื่อแสดง ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยภาษานั้น ทั้งในระดับคำ วลี ประโยค หรือข้อความ

5.1 กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญูยเป็นภาษาแม่

จากการศึกษา ประเภทความสัมพันธ์คำเชื่อมในภาษาไทยของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา ญูยเป็นภาษาแม่ พบความสัมพันธ์ของคำเชื่อม 12 ประเภท ได้แก่

5.1.1 คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน

คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ ต่างๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อแสดงความสอดคล้อง เป็นไปในทำนองเดียวกัน ไม่ขัดแย้งกัน คล้ายตามกัน หรือกล่าวรวมกันได้ของเหตุการณ์นั้น โดยใช้คำเชื่อม

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกันของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่ พบ 16 รูป ปรากฏทั้งหมด 556 ครั้ง ได้แก่ “และ” “กับ” “อีก” “และ...อีกด้วย” “ทั้ง” “อีกทั้ง” “แถม” “และอีกทั้ง” “และก็” “และอีก” “และอีกอย่าง” “อีกหนึ่งอย่าง” “อีกอย่างหนึ่ง” “อีกส่วนหนึ่ง” “นอกจากนี้” และ “นอกนั้น” ดังแสดงในตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน	ความถี่	ร้อยละ
และ	457	82.19
กับ	69	12.41
อีก	5	0.90
และ...อีกด้วย	5	0.90
ทั้ง	4	0.72
แถม	4	0.72
อีกทั้ง	2	0.36
และอีกทั้ง	2	0.36
และก็	1	0.18
และอีก	1	0.18
และอีกอย่าง	1	0.18
อีกหนึ่งอย่าง	1	0.18
อีกอย่างหนึ่ง	1	0.18
อีกส่วนหนึ่ง	1	0.18
นอกจากนี้	1	0.18
นอกนั้น	1	0.18
รวม	556	100

ตารางที่ 5.1 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่พบคำเชื่อม “และ” เพื่อแสดงการคล้ายตามกัน มากที่สุด จำนวน 457 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 82.19 ของคำเชื่อม ประเภทนี้ รองลงมาคือ “กับ” ปรากฏ 69 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.41 และพบน้อยที่สุดปรากฏเพียง 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.18 ได้แก่ “และก็” “และอีก” “และอีกอย่าง” “อีกหนึ่งอย่าง” “อีกอย่างหนึ่ง” “อีกส่วนหนึ่ง” “นอกจากนี้” และ “นอกนั้น”

ตัวอย่างที่ 1

เขาหาเงินเลี้ยงแม่ พ่อ₁ และน้องที่ชื่อโบ₂ ก/ กศว /1/1 (1: 23)

รูปภาพ “และ” เป็นคำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกันระหว่าง “แม่ พ่อ” กับ “น้องที่ชื่อโบ”

ตัวอย่างที่ 2

ผม₁ ได้เล่นกับพีป₆ ก/ กศว /2/4 (6: 7)

รูปภาพ “กับ” เป็นคำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกันระหว่าง “ผม” กับ “พีป.6”

ตัวอย่างที่ 3

ครูที่รักทุกคนที่อยู่โรงเรียนโนนปูนวิทยา₁ และโรงเรียนอื่น₂ อีกด้วย

ก/ นปค /1/15 (30: 5-6)

รูปภาพ “และ...อีกด้วย” เป็นคำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกันระหว่าง “โรงเรียนโนนปูนวิทยา” กับ “โรงเรียนอื่น”

5.1.2 คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง

คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ที่ไม่เป็นไปในทำนองเดียวกันหรือขัดแย้งกัน โดยใช้คำเชื่อม

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงความขัดแย้งของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่ พบ 9 รูป ปรากฏทั้งหมด 147 ครั้ง ได้แก่ “แต่” “ส่วน” “แต่ว่า” “ถึงแม้...แต่ก็” “ถึงแม้ว่า...เพียงแต่...” “ถึงแม้ว่า...แต่ก็” “ถึงแม้...ก็” “ถึงแม้...แต่...ก็” และ “ถึงแม้ว่า...แต่ว่า...ก็” ดังแสดงในตารางที่ 5.2

ตารางที่ 5.2
แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง	ความถี่	ร้อยละ
แต่	90	61.22
ส่วน	42	28.57
แต่ว่า	9	6.12
ถึงแม้...แต่ก็	1	0.68
ถึงแม้ว่า...เพียงแต่	1	0.68
ถึงแม้ว่า...แต่ก็	1	0.68
ถึงแม้...ก็	1	0.68
ถึงแม้...แต่...ก็	1	0.68
ถึงแม้ว่า...แต่ว่า...ก็	1	0.68
รวม	147	100

ตารางที่ 5.2 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่พบคำเชื่อม“แต่” เพื่อแสดงความขัดแย้ง มากที่สุด จำนวน 90 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 63.83 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “ส่วน” ปรากฏ 42 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.57 และพบน้อยที่สุด ปรากฏเพียง 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.68 ได้แก่ “ถึงแม้...แต่ก็” “ถึงแม้ว่า...เพียงแต่” “ถึงแม้ว่า...แต่ก็” “ถึงแม้...ก็” “ถึงแม้...แต่...ก็” และ “ถึงแม้ว่า...แต่ว่า...ก็”

ตัวอย่างที่ 4

ตอนนั้น 3 ทุ่มแล้ว ผมว่าจะกลับบ้าน, แต่ครูพูดว่าให้รออยู่นีก่อนนะ₂

ก/ กศว /1/4 (9: 44-45)

รูปภาพ “แต่” เป็นคำเชื่อมแสดงความขัดแย้งระหว่าง “ผมว่าจะกลับบ้าน” กับ “ให้รออยู่นีก่อนนะ”

ตัวอย่างที่ 5

..นักเรียนก็เข้าห้องน้ำผู้ชาย, ส่วนนักเรียนหญิงก็เข้าห้องน้ำหญิง₂

ก/ กศว /1/4 (8: 20-22)

รูปภาพ “ส่วน” เป็นคำเชื่อมแสดงความขัดแย้งระหว่าง “นักเรียนก็เข้าห้องน้ำผู้ชาย” กับ “นักเรียนหญิงก็เข้าห้องน้ำหญิง”

ตัวอย่างที่ 6

โรงเรียนของฉันเป็นโรงเรียนที่ไม่ค่อยใหญ่โตเท่าไร ¹ แต่ว่า โรงเรียนของฉันนั้นเป็นโรงเรียนที่มีระเบียบวินัย ₂ ก/ นปค /1/7 (14: 2-3)

รูปภาพ “แต่ว่า” เป็นคำเชื่อมแสดงความขัดแย้งระหว่าง “โรงเรียนที่ไม่ค่อยใหญ่โตเท่าไร” กับ “เป็นโรงเรียนที่มีระเบียบวินัย”

5.1.3 คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์

คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ โดยจะมีคำเชื่อมแสดงลำดับในการเกิดขึ้นก่อนหลัง หรือแสดงความต่อเนื่องของเหตุการณ์

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่ พบ 3 ประเภท ปรากฏทั้งหมด 619 ครั้ง ได้แก่ 1) คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดก่อน 2) คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดภายหลัง และ 3) คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกัน

5.1.3.1 คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดก่อน

คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดก่อน หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนจะมีอีกเหตุการณ์หนึ่งตามมา

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดก่อนของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่ พบ 14 รูป ปรากฏทั้งหมด 95 ครั้ง ได้แก่ “พอ...ก็” “เมื่อ...ก็” “พอ” “เมื่อ” “พอแล้ว” “พอถึง...ก็” “พอถึง” “เมื่อ...แล้ว” “เมื่อ...แล้วก็” “เมื่อ...จึง” “แล้วพอ” “หลังจาก” “หลังจาก...แล้วจึง” และ “พอ...แล้วก็” ดังแสดงในตารางที่ 5.3

ตารางที่ 5.3
 แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์
 ที่เกิดก่อนของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ ที่เกิดก่อน	ความถี่	ร้อยละ
พอ...ก็	24	25.26
เมื่อ...ก็	21	22.11
พอ	13	13.68
เมื่อ	10	10.53
พอ...แล้ว	6	6.32
พอถึง...ก็	6	6.32
พอถึง	3	3.16
เมื่อ...แล้ว	3	3.16
เมื่อ...แล้วก็	2	2.11
เมื่อ...จึง	2	2.11
แล้วพอ	2	2.11
หลังจาก	1	1.05
หลังจาก...แล้วจึง	1	1.05
พอ...แล้วก็	1	1.05
รวม	95	100

ตารางที่ 5.3 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “พอ...ก็” เพื่อแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดก่อน มากที่สุด จำนวน 24 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.26 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “เมื่อ...ก็” ปรากฏ 21 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.11 และพบน้อยที่สุดปรากฏ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.05 ได้แก่ “หลังจาก” “หลังจาก...แล้วจึง” และ “พอ...แล้วก็”

ตัวอย่างที่ 7

พอตื่นขึ้นมา₁ ก็พากันเก็บกวาดวัด สถานที่ต่างๆ₂

ก/ กศว/ 3/9 (19: 46)

รูปภาพา “พอ...ก็” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ระหว่าง “ตื่นขึ้นมา” กับ “พากันเก็บกวาดวัด สถานที่ต่างๆ”

ตัวอย่างที่ 8

เมื่อเกี่ยวเสร็จ ก็ปล่อยให้แห้งเป็นเวลาพอสมควร ก/ กศว/ 1/5 (11:37)

รูปภาพา “เมื่อ...ก็” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ระหว่าง “เกี่ยวเสร็จ” กับ “ปล่อยให้แห้งเป็นเวลาพอสมควร”

ตัวอย่างที่ 9

พอบ้านผมเกี่ยวข้าว, หมู่บ้านของผมจะไม่จ้าง ก/ พบค /1/10 (20: 25-26)

รูปภาพา “พอ” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ระหว่าง “บ้านผมเกี่ยวข้าว” กับ “หมู่บ้านของผมจะไม่จ้าง”

5.1.3.2 คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดภายหลัง

คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดภายหลัง หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายหลัง จากการเกิดอีกเหตุการณ์หนึ่งนำมาก่อน

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดภายหลัง พบ 9 รูป ปราบกฏทั้งหมด 129 ครั้ง ได้แก่ “แล้ว” “แล้ว...ก็” “จากนั้น” “ก่อน” “จากนั้น...ก็” “จากนั้นแล้ว” “ต่อมาก็” “แล้วจึง” และ “แล้วเสร็จจากนั้น” ดังแสดงในตารางที่ 5.4

ตารางที่ 5.4

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์
ที่เกิดภายหลังของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ ที่เกิดภายหลัง	ความถี่	ร้อยละ
แล้ว	74	57.36
แล้ว...ก็	27	20.93
จากนั้น	19	14.73
ก่อน	3	2.33
จากนั้น...ก็	2	1.55
จากนั้นแล้ว	1	0.78
ต่อมาก็	1	0.78
แล้วจึง	1	0.78
แล้วเสร็จจากนั้น	1	0.78
รวม	129	100

ตารางที่ 5.4 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “แล้ว” เพื่อแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดภายหลัง มากที่สุด จำนวน 74 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 57.36 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “แล้ว...ก็” ปรากฏ 27 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.93 และพบน้อยที่สุดปรากฏ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.78 ได้แก่ “จากนั้นแล้ว” “ต่อมาก็” “แล้วจึง” และ “แล้วเสร็จจากนั้น”

ตัวอย่างที่ 10

...บ้านที่ไม่มีที่ปลูกหรือปลูกในที่นา ก็จะเริ่มถอนออก, แล้วเตรียมดินเอาไว้

ก/ พบค /1/12 (24: 9-11)

รูปภาพ “แล้ว” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดภายหลังระหว่าง “ก็จะเริ่มถอนออก” กับ “เตรียมดินเอาไว้เพื่อจะไถนาทำนา”

ตัวอย่างที่ 11

ลูงโยนปลาให้แก่น้องฉัน, แล้วน้องฉันก็เอาปลาไปเผากิน₂ ก/ กศว /1/1 (2: 45-46)

รูปภาพ “แล้ว...ก็” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดภายหลังระหว่าง “ลูงโยนปลาให้แก่น้องฉัน” กับ “น้องฉันเอาปลาไปเผากิน”

ตัวอย่างที่ 12

ตอนแรกฐานะบ้านพี่เขาก็ไม่รวย เขาก็ได้ฝรั่ง, จากนั้นฐานะบ้านเขาก็ดีขึ้น₂

ก/ กศว /1/1 (1: 15)

รูปภาพ “จากนั้น” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดภายหลังระหว่าง “เขาก็ได้ฝรั่ง” กับ “ฐานะบ้านเขาก็ดีขึ้น”

5.1.3.3 คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกัน

คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกัน หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่ามีความเกี่ยวข้องกัน เกิดขึ้นต่อเนื่องกันเป็นลำดับ

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกันของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญวเป็นภาษาแม่ พบ 1 รูป ได้แก่ “ก็” ปรากฏทั้งหมด 395 ครั้ง

ตัวอย่างที่ 13

บางบ้านก็จะมีวัวควาย บางบ้านก็ไม่มี

ก/ กศว /1/1 (1:11-12)

รูปภาพ “ก็” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกันระหว่าง “บางบ้านจะมีวัวควาย” กับ “บางบ้านไม่มี”

ตัวอย่างที่ 14

ลาดยางดี ๆ, ก็เป็นบ่อเป็นหลุมไปหมด₂

ก/ กศว /2/9 (17:31)

รูปภาพ “ก็” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกัน ระหว่าง “ลาดยางดี ๆ” กับ “เป็นบ่อเป็นหลุมไปหมด”

ตัวอย่างที่ 15

แม่ของภูผาก็ตั้งท้องได้ 5 เดือน, เธอก็ไม่อยู่เฉย เธอก็เก็บผักมาทำอาหาร₂

ก/ กศว /3/1 (1:16-17)

รูปภาพ “ก็” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่ต่อเนื่อง ระหว่าง “แม่ของภูผาตั้งท้องได้ 5 เดือน” กับ “เธอไม่อยู่เฉย เธอเก็บผักมาทำอาหาร”

5.1.4 คำเชื่อมแสดงเวลา

คำเชื่อมแสดงเวลา หมายถึง การใช้คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์ที่แสดงเวลาการเกิดเหตุการณ์ โดยมีเงื่อนไขของเวลาเข้ามาเกี่ยวข้อง พบคำเชื่อมแสดงเวลา 3 ประเภท ปรากฏทั้งหมด 76 ครั้ง ได้แก่ 1) คำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ 2) คำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ และ 3) คำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน

5.1.4.1 คำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์

คำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ หมายถึง การใช้คำเชื่อมเพื่อแสดงความสัมพันธ์ว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประโยคหรือข้อความนั้นเกิดขึ้นเมื่อใด

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญ เป็นภาษาแม่ พบ 1 รูป ได้แก่ “ตั้งแต่” ปรากฏทั้งหมด 7 ครั้ง

ตัวอย่างที่ 16

ตั้งแต่ฉันเข้ามาเรียนอยู่ในโรงเรียนโนนปวนวิทยาคมนี้₁, ฉันว่าโรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนที่ใหญ่

และมีครูบาอาจารย์หลายท่านที่สอนสนุก₂

ก/ นปค /1/2 (3: 1-3)

รูปภาพ “ตั้งแต่” เป็นคำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ ระหว่าง “ฉันเข้ามาเรียนอยู่ในโรงเรียนโนนปวนวิทยาคมนี้” กับ “ฉันว่าโรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนที่ใหญ่และมีครูบาอาจารย์หลายท่านที่สอนสนุก”

ตัวอย่างที่ 17

ตั้งแต่ 14.40 น. ไป₁, Ø จะต้องไปชุมนุมของตนเอง₂

ก/ นปค /1/7 (14: 21)

รูปภาพ “ตั้งแต่” เป็นคำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ ระหว่าง “14.40 น. ไป” กับ “Ø จะต้องไปชุมนุมของตนเอง”

ตัวอย่างที่ 18

ตั้งแต่รุ่นพ.ศ. 2534₁, Ø แพ้ซ้ำแระตลอด₂

ก/ กศว /2/4 (6: 8)

รูปภาพ “ตั้งแต่” เป็นคำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ ระหว่าง “รุ่นพ.ศ. 2534” กับ “Ø แพ้ซ้ำแระตลอด”

5.1.4.2 คำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์

คำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ หมายถึง การใช้คำเชื่อมเพื่อแสดงความสัมพันธ์ว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นในประโยคหรือข้อความนั้นสิ้นสุดลงเมื่อใด

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญ เป็นภาษาแม่ พบคำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ 6 รูป ปรากฏทั้งหมด 44 ครั้ง ได้แก่ “จน” “จนถึง” “ในที่สุดก็” “จนกว่า” “ในที่สุดก็” และ “ในที่สุดท้ายก็” ดังแสดงในตารางที่ 5.5

ตารางที่ 5.5

แสดงความถี่ และร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์	ความถี่	ร้อยละ
จน	28	63.64
จนถึง	8	18.18
ในที่สุดก็	3	6.82
ในที่สุด	2	4.55
จนกว่า	2	4.55
ในที่สุดท้ายก็	1	2.27
รวม	44	100

ตารางที่ 5.5 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญเป็นภาษาแม่พบคำเชื่อม “จน” เพื่อแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ ปรากฏมากที่สุด จำนวน 28 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 63.64 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “จนถึง” ปรากฏ 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.18 และพบน้อยที่สุดคือ “ในที่สุดท้ายก็” ปรากฏ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.27

ตัวอย่างที่ 19

แม่ก็ให้นมลูก₁ จน $\emptyset$ หลับไป₂

ก/ กศว /3/11 (19:18)

รูปภาพ “จน” เป็นคำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ระหว่าง “แม่ก็ให้นมลูก” กับ “ $\emptyset$ หลับไป”

ตัวอย่างที่ 20

หลังจากคลอดเสร็จ มาลัยก็ดูแลไ้แดง₁ จนถึงวัยเด็ก₂

ก/ พบค /3/5 (9:22)

รูปภาพ “จนถึง” เป็นคำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ระหว่าง “หลังจากคลอดเสร็จ มาลัยก็ดูแลไ้แดง” กับ “วัยเด็ก”

ตัวอย่างที่ 21

แม่ของเรดไปตามจนใกล้อีกครั้ง, ในที่สุด $\emptyset$ ก็จับไม่ได้อีก₂ *ก/ กศว /3/4 (7:21-22)*

รูปภาพ “ในที่สุด” เป็นคำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ระหว่าง “แม่ของเรดไปตามจนใกล้อีกครั้ง” กับ “ $\emptyset$ ก็จับไม่ได้อีก”

5.1.4.3 คำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน

คำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ ว่าเหตุการณ์หนึ่งนั้นเกิดขึ้นในเวลาเดียวกันกับเหตุการณ์ใด

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูยเป็นภาษาแม่ พบคำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน 10 รูป ปราภฏทั้งหมด 25 ครั้ง ได้แก่ “ขณะ” “ขณะนั้น” “ขณะนั่นเอง” “ในขณะที่นั้น” “ในขณะที่” “ในขณะที่” “ขณะที่” “ในขณะที่หนึ่ง” “ระหว่าง” และ “พอดี” ดังแสดงในตารางที่ 5.6

ตารางที่ 5.6

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูยเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน	ความถี่	ร้อยละ
ขณะ	8	32
ขณะนั้น	7	28
ขณะนั่นเอง	2	8
ในขณะที่นั้น	2	8
ในขณะที่	1	4
ในขณะที่	1	4
ขณะที่	1	4
ในขณะที่หนึ่ง	1	4
ระหว่าง	1	4
พอดี	1	4
รวม	25	100

ตารางที่ 5.6 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “ขณะ” เพื่อแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน มากที่สุด ปรากฏ 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 32 ของ คำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “ขณะนั้น” ปรากฏ 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28 และพบน้อยที่สุด ปรากฏ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4 ได้แก่ “ในขณะที่” “ในขณะที่” “ขณะที่” “ในขณะที่หนึ่ง” “ระหว่าง” และ “พอดี”

ตัวอย่างที่ 22

ขณะ ๐ เดินทาง, มาลัยได้พาลูกทั้งสองไปดื่มน้ำ_๒ ก/ พบค /3/5 (10: 50)

รูปภาพ “ขณะ” เป็นคำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันระหว่าง “๐ เดินทาง” กับ “มาลัยได้พาลูกทั้งสองไปดื่มน้ำ”

ตัวอย่างที่ 23

...อารีก็ร้องหาญาติ, ขณะนั้นนกอินทรีโยบเอาไป_๒ ก/ กศว /3/1 (2:57)

รูปภาพ “ขณะนั้น” เป็นคำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันระหว่าง “ญาติก็ร้องหาแม่ อารีก็ร้องหาญาติ” กับ “นกอินทรีโยบเอา ๐ ไป”

ตัวอย่างที่ 24

ระหว่างนายบุญมาเดินตรงนั้น, เขาได้เจอเง่า_๒กำลังจะฉก ก/ นปค /3/2 (4: 40)

รูปภาพ “ระหว่าง” เป็นคำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันระหว่าง “นายบุญมาเดินตรงนั้น” กับ “เขาได้เจอเง่า”

5.1.5 คำเชื่อมแสดงการขยายความ

คำเชื่อมแสดงการขยายความ หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ที่แสดงการอธิบายความหมาย หรือระบุข้อมูลของเหตุการณ์ที่นำมาก่อนให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงการขยายความของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญเป็นภาษาแม่ พบคำเชื่อมแสดงการขยายความ 4 รูป ปรากฏทั้งหมด 72 ครั้ง ได้แก่ “ซึ่ง” “คือ” “ก็คือ” และ “ก็ซึ่ง” ดังแสดงในตารางที่ 5.7

ตารางที่ 5.7

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงการขยายความ
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถิ่นเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงการขยายความ	ความถี่	ร้อยละ
ซึ่ง	38	52.78
คือ	19	26.39
ก็คือ	14	19.44
ก็ซึ่ง	1	1.39
รวม	72	100

ตารางที่ 5.7 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถิ่นเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “ซึ่ง” แสดงการขยายความ มากที่สุด จำนวน 38 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 52.78 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “คือ” ปรากฏ 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.39 และพบน้อยที่สุดคือ “ก็ซึ่ง” ปรากฏ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.39

ตัวอย่างที่ 25

...เขาก็จะจัดงานบุญผ้าป่า₁ ซึ่งคนที่ไปทำงานอยู่ที่ต่างๆ ซึ่งเป็นลูกหลานของปู่ย่าตายาย₂
เขาก็จะนำผ้าป่ามาถวายให้แก่วัด ก/ พบค/1/8 (16: 20-22)

รูปภาพ “ซึ่ง” เป็นคำเชื่อมแสดงการขยายความ ระหว่าง “เขาก็จะจัดงานบุญผ้าป่า” กับ “คนที่ไปทำงานอยู่ที่ต่างๆ ...เป็นลูกหลานของปู่ย่าตายาย”

ตัวอย่างที่ 26

อาชีพที่ฉันใฝ่ฝัน คือ ฉันอยากเป็นครู₂ ก/ กศว /2/12 (22: 1)

รูปภาพ “คือ” เป็นคำเชื่อมแสดงการขยายความระหว่าง “อาชีพที่ฉันใฝ่ฝัน” กับ “ฉันอยากเป็นครู”

ตัวอย่างที่ 27

หมู่บ้านของฉันมีคนชื่อดังด้วย ก็คือ ยอดสนั่น₂ ก/ กศว /1/1 (1: 15)

รูปภาพ “ก็คือ” เป็นคำเชื่อมแสดงการขยายความระหว่าง “หมู่บ้านของฉันมีคนชื่อดังด้วย” กับ “ยอดสนั่น”

5.1.6 คำเชื่อมแสดงเหตุ

คำเชื่อมแสดงเหตุ หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์โดยใช้คำเชื่อมที่แสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์หนึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดอีกเหตุการณ์หนึ่ง

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงเหตุของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่ พบทั้งหมด 7 รูป ปรากฏทั้งหมด 175 ครั้ง ได้แก่ “เพราะ” “เพราะว่า” “เนื่องจาก” “เพื่อ” “จาก” และ “เพราะ...ก็” ดังแสดงในตารางที่ 5.8

ตารางที่ 5.8

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงเหตุ
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงเหตุ	ความถี่	ร้อยละ
เพราะ	144	82.29
เพราะว่า	22	12.57
เนื่องจาก	4	2.29
ก็เพราะ	2	1.14
เพื่อ	1	0.57
จาก	1	0.57
เพราะ...ก็	1	0.57
รวม	175	100

ตารางที่ 5.8 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “เพราะ” เพื่อแสดงเหตุมากที่สุด จำนวน 144 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 82.29 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “เพราะว่า” ปรากฏ 22 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.57 และพบน้อยที่สุด ปรากฏเพียง 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.57 ได้แก่ “เพื่อ” “จาก” และ “เพราะ...ก็”

ตัวอย่างที่ 28

ตอนนั้นมองไม่เห็นทางจะกลับ₁ เพราะมองไปแล้วมีดมาก₂ ก/ กศว /1/4 (9: 49-50)

รูปภาพ “เพราะ” เป็นคำเชื่อมแสดงเหตุระหว่าง “มองไม่เห็นทางจะกลับ” กับ “มองไปแล้วมีดมาก”

ตัวอย่างที่ 29

ทุกชั้นจะมีเรียนชดเชยในวันเสาร์₁ เนื่องจากกิจกรรมลูกเสือ วิทยากร₂

ก/ นปค /1/2 (5: 51-52)

รูปภาพ “เนื่องจาก” เป็นคำเชื่อมแสดงเหตุระหว่าง “ทุกชั้นจะมีเรียนชดเชยในวันเสาร์” กับ “กิจกรรมลูกเสือ วิทยากร”

ตัวอย่างที่ 30

ถ้าพบอาหารกินที่เป็นกรด ถ้าเรากินมากก็จะทำให้ร่างกายได้รับอันตราย, จากการไม่รู้ว่

กรด₂

ก/ กศว /2/5 (9: 25-29)

รูปภาพ “จาก” เป็นคำเชื่อมแสดงเหตุระหว่าง “ถ้าพบอาหารกินที่เป็นกรด ถ้าเรากินมากก็จะทำให้ร่างกายได้รับอันตราย” กับ “การไม่รู้ว่กรด”

5.1.7 คำเชื่อมแสดงผล

คำเชื่อมแสดงผล หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์โดยใช้คำเชื่อมที่แสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์หนึ่งเป็นผลของการเกิดอีกเหตุการณ์หนึ่ง

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงผลของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่ พบคำเชื่อมแสดงผลทั้งหมด 3 รูป ปากฎทั้งหมด 126 ครั้ง ได้แก่ “ก็” “จึง” และ “ฉะนั้น” ดังแสดงในตารางที่ 5.9

ตารางที่ 5.9

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงผล
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงผล	ความถี่	ร้อยละ
ก็	66	52.38
จึง	59	46.83
ฉะนั้น	1	0.79
รวม	126	100

ตารางที่ 5.9 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่พบคำเชื่อม“ก็” เพื่อแสดงผลมากที่สุด จำนวน 66 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 52.38 ของคำเชื่อมประเภทนี้ และรองลงมา

คือ “จึง” ปรากฏ 59 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.83 และพบน้อยที่สุดคือ “ฉะนั้น” ปรากฏเพียง 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.79

ตัวอย่างที่ 31

คนไม่ค่อยเก่ง₁ ก็อยู่แต่คนไม่ค่อยเก่ง₂ ก/ กศว/2/4 (8: 61)

รูปภาพ “ก็” เป็นคำเชื่อมแสดงผลระหว่าง “คนไม่ค่อยเก่ง” กับ “อยู่แต่คนไม่ค่อยเก่ง

ตัวอย่างที่ 32

ฝนตกแรงมาก₁ จึงพากันพักในใต้ร่มไม้ใหญ่₂ ก/ นปค /3/3 (5: 39)

รูปภาพ “จึง” เป็นคำเชื่อมแสดงผลระหว่าง “ฝนตกแรงมาก” กับ “พากันพักในใต้ร่มไม้ใหญ่”

ตัวอย่างที่ 33

...การเป็นครูจะต้องดีทุกอย่างถึงจะสอดคล้องกับสังคม เพื่อให้อยู่ดีมีสุขร่มเย็น ไม่มีการทะเลาะวิวาทกัน...อาจมีหลายอย่างที่ยังปฏิบัติยังไม่ครบ₁ ฉะนั้นควรทำวันต่อไปให้ดีที่สุดของตัวเอง₂ ก/ นปค /2/3 (5-6: 16-42)

รูปภาพ “ฉะนั้น” เป็นคำเชื่อมแสดงผลระหว่าง “การเป็นครูจะต้องดีทุกอย่าง...” กับ “ควรทำวันต่อไปให้ดีที่สุดของตัวเอง”

5.1.8 คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข

คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์โดยใช้คำเชื่อมที่แสดงให้เห็นว่าการเกิดขึ้นของเหตุการณ์หนึ่งขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของอีกเหตุการณ์หนึ่ง

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงเงื่อนไขของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาทวยเป็นภาษาแม่ พบคำเชื่อมแสดงเงื่อนไขทั้งหมด 5 รูป ปรากฏทั้งหมด 107 ครั้ง ได้แก่ “ถ้า...ก็” “ถ้า” “เพื่อถ้า” “หาก...ก็” และ “เมื่อ...ก็” ดังปรากฏในตารางที่ 5.10

รูปภาพ “เพื่อถ้า” เป็นคำเชื่อมแสดงเงื่อนไขระหว่าง “การเป็นครูต้องขยันอ่านหนังสือ
 มากๆ ศึกษาหาความรู้บ่อยๆ” กับ “อยากทำให้ความฝันเป็นจริง”

5.1.9 คำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์

คำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ หมายถึง การใช้คำเชื่อมเพื่อแสดงความสัมพันธ์ของ
 เหตุการณ์หนึ่งซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ของการเกิดอีกเหตุการณ์หนึ่ง

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ของนักเรียนที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่ พบ
 เพียง 1 รูป ได้แก่ “เพื่อ” ปรากฏทั้งหมด 107 ครั้ง

ตัวอย่างที่ 37

แล้วอาจารย์ก็จะปล่อย ๐ เป็นชั้น, เพื่อ ๐ ไปขึ้นรถประจำทางกลับบ้าน₂

ก/ กศว /1/1 (1: 15)

รูปภาพ “เพื่อ” เป็นคำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ระหว่าง “แล้วอาจารย์ก็จะปล่อย ๐ เป็น
 ชั้น” กับ “๐ ไปขึ้นรถประจำทางกลับบ้าน”

ตัวอย่างที่ 38

คุณตาคุณยายสอนเราเสมอว่าให้รู้จักทำนาเป็น เกี่ยวข้าวเป็น, เพื่อ ๐ จะใช้อาชีพนี้หา
 รายได้ให้แก่ครอบครัว₂

ก/ นปค /2/2 (4: 49-50)

รูปภาพ “เพื่อ” เป็นคำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ระหว่าง “ให้รู้จักทำนาเป็น เกี่ยวข้าวเป็น”
 กับ “๐ จะใช้อาชีพนี้หารายได้ให้แก่ครอบครัว”

ตัวอย่างที่ 39

ภรรยาให้สามีไปตักน้ำมาใส่โถ, เพื่อ ๐ ใช้ดื่มใช้กิน₂

ก/ พบค /3/6 (10: 3-4)

รูปภาพ “เพื่อ” เป็นคำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ระหว่าง “ภรรยาให้สามีไปตักน้ำมาใส่โถ”
 กับ “๐ ใช้ดื่มใช้กิน”

5.1.10 คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง

คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง หมายถึง การใช้คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์เพื่อแสดงให้เห็น
 ว่าในข้อความที่กล่าวนำมาข้างหน้ามีการแสดงรายละเอียดหรือให้ตัวอย่างโดยใช้คำเชื่อม

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงตัวอย่างของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่ พบ
 พบทั้งหมด 2 รูป ปรากฏทั้งหมด 22 ครั้ง ได้แก่ “เช่น” “อย่างเช่น” ดังแสดงในตารางที่ 5.11

ตารางที่ 5.11

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงตัวอย่าง
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง	ความถี่	ร้อยละ
เช่น	15	68.18
อย่างเช่น	7	31.82
รวม	22	100

ตารางที่ 5.11 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง พบ “เช่น” ปรากฏมากที่สุด จำนวน 15 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 68.18 ของคำเชื่อมแสดงตัวอย่าง และรองลงมาคือ “อย่างเช่น” ปรากฏ 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.82

ตัวอย่างที่ 40

อีกทั้งยังมีชุมชนกีฬา, ด้วยเช่น วอลเลย์บอล ฟุตบอล ตะกร้อ ฟุตซอล เปตอง₂

ก/ นปค /1/2 (4: 32-33)

รูปภาพ “เช่น” เป็นคำเชื่อมแสดงตัวอย่างระหว่าง “ชุมชนกีฬา” กับ “วอลเลย์บอล ฟุตบอล ตะกร้อ ฟุตซอล เปตอง”

ตัวอย่างที่ 41

เป็นครูจะต้องดีหลายอย่าง₁ เช่น นิสัย ความประพฤติ ความเรียบร้อย ความมีวินัย ความอดทน ความขยัน ฯลฯ₂

ก/ นปค /2/3 (5: 27-29)

รูปภาพ “เช่น” เป็นคำเชื่อมแสดงตัวอย่างระหว่าง “เป็นครูจะต้องดีหลายอย่าง” กับ “นิสัย ความประพฤติ ความเรียบร้อย ความมีวินัย ความอดทน ความขยัน ฯลฯ”

ตัวอย่างที่ 42

...หมู่บ้านของฉันมีการปลูกต้นไม้ดอกไม้, ก็ยังนิยมปลูกเกือบทุกบ้านเรือน อย่างเช่น

ดอกทานตะวัน ดอกเฟื่องฟ้า ดอกมะลิ หรืออื่นๆ อีกมากมาย₂ ก/ นปค /1/6 (13: 40-42)

รูปภาพ “อย่างเช่น” เป็นคำเชื่อมแสดงตัวอย่างระหว่าง “หมู่บ้านของฉันมีการปลูกต้นไม้ดอกไม้” กับ “ดอกทานตะวัน ดอกเฟื่องฟ้า ดอกมะลิ หรืออื่นๆ อีกมากมาย”

5.1.11 คำเชื่อมแสดงวิธีการ

คำเชื่อมแสดงวิธีการ หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงลักษณะหรือวิธีการของการกระทำหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประโยคที่ปรากฏนามาก่อน

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงวิธีการของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่ พบทั้งหมด 2 รูป ปรากฏทั้งหมด 24 ครั้ง ได้แก่ “ด้วย” และ “โดย” ดังแสดงในตารางที่ 5.12

ตารางที่ 5.12

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงวิธีการ
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงวิธีการ	ความถี่	ร้อยละ
ด้วย	12	50
โดย	12	50
รวม	24	100

ตารางที่ 5.12 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่พบคำเชื่อมแสดงวิธีการ คือ “ด้วย” และ “โดย” ปรากฏในจำนวนเท่ากัน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50 ของคำเชื่อมประเภทนี้

ตัวอย่างที่ 43

โรงเรียนนี้มีการพัฒนามากขึ้น, ด้วยการคิดสิ่งใหม่ๆ จากเทคโนโลยี₂

ก/ นปค /1/3 (6: 20)

รูปภาพ “ด้วย” เป็นคำเชื่อมระหว่าง “การคิดสิ่งใหม่ๆ จากเทคโนโลยี” เพื่อแสดงวิธีการของ “โรงเรียนนี้มีการพัฒนามากขึ้น”

ตัวอย่างที่ 44

ลูกคนแรกร้อง ด้วยความหิวของเด็ก

ก/ กศว /3/11 (19: 11)

รูปภาพ “ด้วย” เป็นคำเชื่อมระหว่าง “ความหิวของเด็ก” เพื่อแสดงวิธีการของ “ลูกคนแรกร้อง”

ตัวอย่างที่ 45

คนที่ฉลาดมีความรู้รอบตัว เมื่อไปไหนจะต้องเอาตัวรอด, โดยการใช้วิชาความรู้ที่มีอยู่₂

ก/ นปค /2/7 (12: 9-11)

รูปภาพา “โดย” เป็นคำเชื่อมระหว่าง “การใช้วิชาความรู้ที่มีอยู่” เพื่อแสดงวิธีการของ “จะต้องเอาตัวรอด”

5.1.12 คำเชื่อมแสดงการเลือก

คำเชื่อมแสดงการเลือก หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์โดยมี คำเชื่อมเพื่อเลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง เนื่องจากเหตุการณ์นั้นสามารถเป็นจริงได้เพียงอย่างเดียว

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงการเลือกของนักเรียนที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่ พบเพียง 1 หน่วย ได้แก่ “หรือ” ปรากฏทั้งหมด 41 ครั้ง

ตัวอย่างที่ 46

เมื่อทอผ้าไหมเสร็จก็เอามาตัด แล้วนำไปนุ่ง₁ หรือจะเอาไปขาย₂

ก/ พบค /1/6 (13: 27-28)

รูปภาพา “หรือ” เป็นคำเชื่อมแสดงการเลือกระหว่าง “แล้วนำไปนุ่ง” กับ “จะเอาไปขาย”

ตัวอย่างที่ 47

...ผมได้เป็นครู₁ หรือเป็นหมอตตามที่ผมใฝ่ฝัน₂

ก/ นปค /2/7 (13: 33-34)

รูปภาพา “หรือ” เป็นคำเชื่อมแสดงการเลือกระหว่าง “ผมได้เป็นครู” กับ “เป็นหมอตตามที่ผมใฝ่ฝัน”

ตัวอย่างที่ 48

อินทร์จะไปไหน₁ หรือเอ๋จะไปไหน₂

ก/ นปค /3/7 (12: 20)

รูปภาพา “หรือ” เป็นคำเชื่อมแสดงการเลือกระหว่าง “อินทร์จะไปไหน” กับ “เอ๋จะไปไหน”

จากการศึกษาประเภทความสัมพันธ์ของคำเชื่อมของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่ พบคำเชื่อมทั้งหมด 12 ประเภท ได้แก่ 1) คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน 2) คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง 3) คำเชื่อมลำดับเหตุการณ์ 4) คำเชื่อมแสดงแสดงเวลา 5) คำเชื่อมการขยายความ 6) คำเชื่อมแสดงเหตุ 7) คำเชื่อมแสดงผล 8) คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข 9) คำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ 10) คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง 11) คำเชื่อมแสดงวิธีการ และ 12) คำเชื่อมแสดงการเลือก ปรากฏทั้งหมด 2,072 ครั้ง ดังแสดงในตารางที่ 5.13

ตารางที่ 5.13
สรุปความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแต่ละประเภท
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่

ประเภทคำเชื่อม	ความถี่	ร้อยละ
1. คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์	619	29.87
2. คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน	556	26.83
3. คำเชื่อมแสดงเหตุ	175	8.45
4. คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง	147	7.09
5. คำเชื่อมแสดงผล	126	6.08
6. คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข	107	5.16
7. คำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์	107	5.16
8. คำเชื่อมแสดงเวลา	76	3.67
9. คำเชื่อมแสดงการขยายความ	72	3.47
10. คำเชื่อมแสดงการเลือก	41	1.98
11. คำเชื่อมแสดงวิธีการ	24	1.16
12. คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง	22	1.06
รวม	2,072	100

ตารางที่ 5.13 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อมประเภทแสดงลำดับเหตุการณ์มากที่สุด ปรากฏทั้งหมด 619 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.87 ของการใช้คำเชื่อมทุกประเภท รองลงมาคือ คำเชื่อมแสดงความคล้ายตามกัน ปรากฏทั้งหมด 556 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.83 และพบน้อยที่สุดคือ คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง ปรากฏ 22 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.06

5.2 กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่

จากการศึกษา ประเภทความสัมพันธ์คำเชื่อมในภาษาไทยของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ พบความสัมพันธ์ของคำเชื่อม 13 ประเภท ได้แก่

5.2.1 คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน

คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อแสดงความสอดคล้อง เป็นไปในทำนองเดียวกัน ไม่ขัดแย้งกัน คล้ายตามกัน หรือกล่าวรวมกันได้ของเหตุการณ์นั้น โดยใช้คำเชื่อม

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกันของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ พบ 10 รูป ปรากฏทั้งหมด 710 ครั้ง ได้แก่ “และ” “กับ” “อีกอย่างหนึ่ง” “และ...อีกด้วย” “อีก” “อีกส่วนหนึ่ง” “ยังไม่พอ” “อีกอย่าง” “ทั้ง” และ“พร้อม” ดังแสดงในตารางที่ 5.14

ตารางที่ 5.14

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน	ความถี่	ร้อยละ
และ	557	78.45
กับ	119	16.76
อีกอย่างหนึ่ง	9	1.26
และ...อีกด้วย	7	0.99
อีก	6	0.85
อีกส่วนหนึ่ง	5	0.70
ยังไม่พอ	2	0.28
อีกอย่าง	2	0.28
ทั้ง	1	0.14
พร้อม	1	0.14
และอีกอย่างหนึ่ง	1	0.14
รวม	710	100

ตารางที่ 5.14 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “และ” แสดงการคล้ายตามกัน มากที่สุด จำนวน 557 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 78.45 ของคำเชื่อม ประเภทนี้ รองลงมาคือ “กับ” ปราภฏ 119 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.76 และพบน้อยที่สุดปราภฏ เพียง 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.14 ได้แก่ “ทั้ง” “พร้อม” และ “และอีกอย่างหนึ่ง

ตัวอย่างที่ 49

มีสหกรณ์อยู่ใกล้ๆ อาคารเรียนสาม และมีร้านตัดผม ข/ พบค /1/16 (33: 12)

รูปภาพ “และ” เป็นคำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกันระหว่าง “มีสหกรณ์อยู่ใกล้ๆ อาคารเรียนสาม” กับ “มีร้านตัดผม”

ตัวอย่างที่ 50

ดิฉันอาศัยอยู่ กับคุณพ่อ คุณแม่ ข/ กศว /1/26 (54: 30)

รูปภาพ “กับ” เป็นคำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกันระหว่าง “ดิฉันอาศัยอยู่” กับ “คุณพ่อคุณแม่”

ตัวอย่างที่ 51

เราก็จะไม่เป็นโรค และอีกอย่างหนึ่ง เราก็จะมีร่างกายแข็งแรง ๒

ข/ กศว /1/21 (45: 52-53)

รูปภาพ “และอีกอย่างหนึ่ง” เป็นคำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกันระหว่าง “เราก็จะไม่เป็นโรค” กับ “เราก็จะมีร่างกายแข็งแรง”

5.2.2 คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง

คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ที่ไม่เป็นไปในทำนองเดียวกันหรือขัดแย้งกัน โดยใช้คำเชื่อม

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงความขัดแย้งของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ พบทั้งหมด 8 รูป ปราภฏทั้งหมด 194 ครั้ง ได้แก่ “แต่” “ส่วน” “แต่ว่า” “ถึง...ก็” “ถึงแม้...ก็” “ถึงแม้” “ถึงแม้ว่า” และ “แม้” ดังแสดงในตารางที่ 5.15

ตารางที่ 5.15

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง	ความถี่	ร้อยละ
แต่	147	75.77
ส่วน	25	12.89
แต่ว่า	14	7.22
ถึง...ก็	3	1.55
ถึงแม้...ก็	2	1.03
ถึงแม้	1	0.52
ถึงแม้ว่า	1	0.52
แม้	1	0.52
รวม	194	100

ตารางที่ 5.15 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่พบคำเชื่อม “แต่” แสดงความขัดแย้ง มากที่สุด จำนวน 147 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 75.77 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “ส่วน” ปรากฏ 25 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.89 และพบน้อยที่สุด ปรากฏเพียง 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.52 ได้แก่ “ถึงแม้” “ถึงแม้ว่า” และ “แม้”

ตัวอย่างที่ 52

...ผมมีเพื่อนใหม่เยอะมากกว่าเดิม, แต่ คนอย่างผมไม่มีวันลืมเพื่อนเก่า₂

ข/ พบค /1/25 (51: 6-8)

รูปภาพ “แต่” เป็นคำเชื่อมแสดงความขัดแย้งระหว่าง “ผมมีเพื่อนใหม่เยอะมากกว่าเดิม” กับ “คนอย่างผมไม่มีวันลืมเพื่อนเก่า”

ตัวอย่างที่ 53

น้องพาเพื่อนของน้องมาเล่นด้วย, ส่วน ฉันก็พาเพื่อนมาสองคน₂ ข/ กศว /2/17 (35: 43)

รูปภาพ “ส่วน” เป็นคำเชื่อมแสดงความขัดแย้งระหว่าง “น้องพาเพื่อนของน้องมาเล่นด้วย” กับ “ฉันก็พาเพื่อนมาสองคน”

ตัวอย่างที่ 54

คนอีกส่วนหนึ่งเขาก็จะได้ขับรถเป็นบางคน, แต่ว่าอีกส่วนหนึ่งเขาจะแยกเป็นคนบังคับ₂ให้

มีคนคุม

ข/ กศว /1/18 (38: 34-35)

รูปภาพ “แต่” เป็นคำเชื่อมแสดงความขัดแย้งระหว่าง “เขาก็จะได้ขับรถเป็นบางคน” กับ “อีกส่วนหนึ่งเขาจะแยกเป็นคนบังคับ”

5.2.3 คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์

คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ โดยจะมีคำเชื่อมแสดงลำดับในการเกิดขึ้นก่อนหลัง หรือแสดงความต่อเนื่องของเหตุการณ์

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ พบ 3 ประเภท ได้แก่ 1) คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดก่อน 2) คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดภายหลัง และ 3) คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่มีความต่อเนื่องกัน

5.2.3.1 คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดก่อน

คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดก่อน หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนจะมีอีกเหตุการณ์หนึ่งตามมา

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดก่อนของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ พบทั้งหมด 9 รูป ปากฎ 102 ครั้ง ได้แก่ “พอ...ก็” “พอ” “เมื่อ” “พอถึง” “เมื่อ...ก็” “เดี๋ยว” “พอ...แล้วก็” “เดี๋ยวนี้” และ “เมื่อ...แล้วก็” ดังแสดงในตารางที่ 5.16

ตารางที่ 5.16

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดก่อน
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดก่อน	ความถี่	ร้อยละ
พอ...ก็	49	48.04
พอ	13	12.75
เมื่อ	10	9.80
พอถึง	8	7.84
เมื่อ...ก็	8	7.84
เดี๋ยว	8	7.84
พอ...แล้วก็	3	2.94
เดี๋ยวนี้	2	1.96
เมื่อ...แล้วก็	1	0.98
รวม	102	100

ตารางที่ 5.16 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “พอ...ก็” แสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดก่อน มากที่สุด จำนวน 49 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 48.04 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “พอ” จำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.75 และพบน้อยที่สุดคือ “เมื่อ...แล้วก็” ปรากฏ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.98

ตัวอย่างที่ 55

บัวแก้วกับพ่อบุญ แม่ศรีพากันไปวัด พอเดินได้ครึ่งทาง₁ ก็ Ø เจอพี่ควรวกกลางทาง₂

ข/ กศว /3/17 (30: 2-3)

รูปภาพ “พอ...ก็” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดก่อนระหว่าง “เดินได้ครึ่งทาง” กับ “Ø เจอพี่ควรวกกลางทาง”

ตัวอย่างที่ 56

พอดิฉันเป็นพยาบาล₁ ดิฉันจะได้รักษาพ่อแม่พี่น้องของดิฉัน₂ ข/ กศว /2/26 (53: 19)

รูปภาพ “พอ” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดก่อนระหว่าง “ดิฉันเป็นพยาบาล” กับ “ดิฉันจะได้รักษาพ่อแม่พี่น้องของดิฉัน”

ตัวอย่างที่ 57

เมื่อดิฉันเป็นพยาบาล, ดิฉันสร้างสรรค้ประเทศไทยให้ดีที่สุดเท่าที่ดิฉันทำได้₂

ข/ กศว /2/26 (53: 9)

รูปภาพ “เมื่อ” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดก่อนระหว่าง “ดิฉันเป็นพยาบาล” กับ “ดิฉันสร้างสรรค้ประเทศไทยให้ดีที่สุดเท่าที่ดิฉันทำได้”

5.2.3.2 คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดภายหลัง

คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดภายหลัง หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายหลัง จากการเกิดอีกเหตุการณ์หนึ่งนำมาก่อน

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดภายหลังของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ พบทั้งหมด 5 รูป ปรากฎ 92 ครั้ง ได้แก่ ดังแสดงในตารางที่ 5.17

ตารางที่ 5.17

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดภายหลังของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดภายหลัง	ความถี่	ร้อยละ
แล้ว	42	45.65
แล้ว...ก็	36	39.13
แล้วก็	6	6.52
จากนั้น	6	6.52
ก่อน	2	2.17
รวม	92	100

ตารางที่ 5.17 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “แล้ว” เพื่อแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดภายหลัง มากที่สุด จำนวน 42 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.65 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “แล้ว...ก็” ปรากฎ 36 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 39.13 และพบน้อยที่สุดคือ “ก่อน” ปรากฎ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.17

ตัวอย่างที่ 58

บัวแก้วกับพ่อบุญ แม่ศรีพากันไปวัด พอเดินได้ครึ่งทาง ก็ เจอพี่ควากกลางทาง₂

ข/ กศว /3/17 (30: 2-3)

รูปภาพ “พอ...ก็” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ระหว่าง “เดินได้ครึ่งทาง” กับ “เจอพี่ควรวางกลางทาง”

ตัวอย่างที่ 59

...คุณครูก็ปล่อยให้ $\emptyset$ พบคุณครูที่ปรึกษาพร้อมกับเช็คชื่อ, แล้วคุณครูก็ปล่อยนักเรียนให้ไปเข้าเรียน₂

ข/ พบค /1/16 (33-34: 32-33)

รูปภาพ “แล้ว...ก็” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ระหว่าง “คุณครูก็ปล่อยให้ $\emptyset$ พบคุณครูที่ปรึกษาพร้อมกับเช็คชื่อ” กับ “คุณครูปล่อยนักเรียนให้ไปเข้าเรียน”

ตัวอย่างที่ 60

เมื่อคุณพ่อคุณแม่ของดิฉันไม่สบาย, ดิฉันก็ช่วยรักษาคุณพ่อคุณแม่ของดิฉันให้ดีที่สุดเลย₂

ข/ กศว /2/26 (53: 14-15)

รูปภาพ “เมื่อ...ก็” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ระหว่าง “คุณพ่อคุณแม่ของดิฉันไม่สบาย” กับ “ดิฉันช่วยรักษาคุณพ่อคุณแม่ของดิฉันให้ดีที่สุดเลย”

5.2.3.3 คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกัน

คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกัน หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่ามีความเกี่ยวข้องกัน เกิดขึ้นต่อเนื่องกันเป็นลำดับ

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกันของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ พบ 1 รูป ได้แก่ “ก็” ปรากฏทั้งหมด 468 ครั้ง

ตัวอย่างที่ 61

...เขาว่า 15 เงินเดือนออก₁ ก็เลยฝากมาวันที่ 16₂ ฝากมา 1,500 บาท

ข/ กศว /1/17 (36: 29-30)

รูปภาพ “ก็” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ระหว่าง “15 เงินเดือนออก” กับ “เลยฝากมาวันที่ 16 ฝาก”

ตัวอย่างที่ 62

ชายหนุ่มคนหนึ่งกำลังจะเดินไปทำนา₁ ก็พบครอบครัวหนึ่งกำลังจะไปทำบุญที่วัด₂

ข/ กศว /3/26 (47:2)

รูปภาพ “ก็” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ระหว่าง “ชายหนุ่มคนหนึ่งกำลังจะเดินไปทำนา” กับ “พบครอบครัวหนึ่งกำลังจะไปทำบุญที่วัด”

ตัวอย่างที่ 63

ตอนฉันอยู่ประถม ตอนเวลาประมาณเที่ยง ๆ ผีบ้าก็จะมาที่โรงเรียน₂

ข/ กศว /1/27 (55:29)

รูปภาพ “ก็” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ระหว่าง “ตอนเวลาประมาณเที่ยง” กับ “ผีบ้าจะมาที่โรงเรียน”

5.2.4 คำเชื่อมแสดงเวลา

คำเชื่อมแสดงเวลา หมายถึง การใช้คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์ที่แสดงเวลาการเกิดเหตุการณ์ โดยมีเงื่อนไขของเวลาเข้ามาเกี่ยวข้อง พบคำเชื่อมแสดงเวลา 3 ประเภท ปรากฏทั้งหมด 76 ครั้ง ได้แก่ 1) คำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ 2) คำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ และ 3) คำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน

5.2.4.1 คำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์

คำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ หมายถึง การใช้คำเชื่อมเพื่อแสดงความสัมพันธ์ว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประโยคหรือข้อความนั้นเกิดขึ้นเมื่อใด

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมร เป็นภาษาแม่ พบเพียง 1 รูป ได้แก่ “ตั้งแต่” ปรากฏทั้งหมด 14 ครั้ง

ตัวอย่างที่ 64

...ผมอยากรับข้าราชการทหารเรือ... ตั้งแต่ ๐ อนุบาลสามขวบ₂

ข/ นปค /2/24 (49: 2-10)

รูปภาพ “ตั้งแต่” เป็นคำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ระหว่าง “ผมอยากรับข้าราชการทหารเรือ” กับ “๐ อนุบาลสามขวบ”

ตัวอย่างที่ 65

ทหารเขาจะมาทำถนน... ประมาณเท่าไรไม่รู้ รู้ตั้งแต่ฉันอยู่ป.6₂ จนถึงม. 1

ข/ กศว /1/17 (37: 59-64)

รูปภาพ “ตั้งแต่” เป็นคำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ระหว่าง “ทหารเขาจะมาทำถนน ประมาณเท่าไรไม่รู้” กับ “รู้ฉันอยู่ป. 6”

ตัวอย่างที่ 66

ตั้งแต่ก่อนโรงเรียนไม่ได้เป็นอะไร ไก่อก็ได้เลี้ยง ปลาก็ไม่ได้เลี้ยง ₁ คุณครูก็ต้องซื้อแต่

อาหารกลางวันทุกวัน₂

ข/ พบค /1/20 (42: 48-50)

รูปภาพ “ตั้งแต่” เป็นคำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ระหว่าง “ก่อนโรงเรียนไม่ได้เป็นอะไร ไก่ก็ไม่ได้เลี้ยง ปลาก็ไม่ได้เลี้ยง” กับ “คุณครูก็ต้องซื้อแต่อาหารกลางวันทุกวัน”

5.2.4.2 คำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์

คำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ หมายถึง การใช้คำเชื่อมเพื่อแสดงความสัมพันธ์ว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นในประโยคหรือข้อความนั้นสิ้นสุดลงเมื่อใด

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ของนักเรียนที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ พบ 5 รูป ปรากฏทั้งหมด 38 ครั้ง ได้แก่ “จน” “ในที่สุด” “จนกระทั่ง” “จนถึง” และ “จนกว่า” ดังแสดงในตารางที่ 5.18

ตารางที่ 5.18

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์	ความถี่	ร้อยละ
จน	23	60.53
ในที่สุด	12	31.58
จนกระทั่ง	1	2.63
จนถึง	1	2.63
จนกว่า	1	2.63
รวม	38	100

ตารางที่ 5.18 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “จน” เพื่อแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ ปรากฏมากที่สุด จำนวน 23 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 60.53 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “ในที่สุด” ปรากฏ 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.58 และพบน้อยที่สุดปรากฏ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.63 มีทั้งหมด 3 รูป ได้แก่ “จนกระทั่ง” “จนถึง” และ “จนกว่า”

ตัวอย่างที่ 67

แก้วผู้เป็นแม่ก็ไปใช้หอยไฉ่มันไปอีกที่₁ จนหอยล้มร้องให้₂ ข/ นปค /3/29 (33: 13-14)

รูปภาพ “จน” เป็นคำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ระหว่าง “ใช้หอยไฉ่มันไปอีกที่” กับ “หอยล้มร้องให้”

ตัวอย่างที่ 68

...หญิงคิดในใจว่า ทำไมแม่พ่อจึงไม่ให้เราคบกับนาย₁ ทั้งที่นายเป็นคนดี และขยันอีกด้วย
ในที่สุด นายกับหญิงคบกันอย่างไม่ให้พ่อแม่ของหญิงรู้₂ ข/ นปค /3/19 (35: 8-10)
 รูปภาษา “ในที่สุด” เป็นคำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดเหตุการณ์ระหว่าง “ทำไมแม่พ่อไม่ให้เรา
 คบกับนาย” กับ “นายกับหญิงคบกันอย่างไม่ให้พ่อแม่ของหญิงรู้”

ตัวอย่างที่ 69

...ฉันเรียนไม่เก่งนักจึงโดนคุณครูดุอยู่เสมอ₁ จนกระทั่งวันนี้ Ø ก็ยังไม่ปรับปรุงยังโดน
 คุณครูดุด่าอยู่₂ ข/ กศว /2/17 (36: 54-55)
 รูปภาษา “จนกระทั่ง” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ระหว่าง “โดนคุณครูดุอยู่เสมอ”
 กับ “วันนี้ Ø ก็ยังไม่ปรับปรุงยังโดนคุณครูดุด่าอยู่”

5.2.4.3 คำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน

คำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์
 ระหว่างเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ ว่าเหตุการณ์หนึ่งนั้นเกิดขึ้นในเวลาเดียวกันกับเหตุการณ์ใด

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา
 เขมรเป็นภาษาแม่ พบทั้งหมด 8 รูป ปรากฏทั้งหมด 24 ครั้ง ได้แก่ “ขณะที่” “ขณะนั้น” “ขณะ”
 “ทันใดนั้น” “พอดี” “ในขนาดนั้น” “ในระหว่าง” และ “ในขณะนั้น” ดังแสดงในตารางที่ 5.19

ตารางที่ 5.19

แสดงความถี่ และคำร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน
 ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน	ความถี่	ร้อยละ
ขณะที่	5	20.83
ขณะนั้น	5	20.83
ขณะ	5	20.83
ทันใดนั้น	3	12.5
พอดี	2	8.33
ในขนาดนั้น	2	8.33
ในระหว่าง	1	4.16
ในขณะนั้น	1	4.16
รวม	24	100

ตารางที่ 5.19 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน มากที่สุด ได้แก่ “ขณะที่” “ขณะนั้น” และ “ขณะ” ปรากฏจำนวน 5 ครั้งเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 20.83 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “ทันใดนั้น” ปรากฏ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.5 และพบน้อยที่สุดปรากฏ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.16 ได้แก่ “ในระหว่าง” และ “ในขณะนั้น”

ตัวอย่างที่ 70

ขณะที่ ๐ เดินทาง₁ ฝนตกอย่างหนัก₂

ข/ พบค /3/16 (29: 32-34)

รูปภาพ “ขณะที่” เป็นคำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันระหว่าง “๐ เดินทาง” กับ “ฝนตกอย่างหนัก”

ตัวอย่างที่ 71

ทุกคนก็ว่าจะกลับบ้าน₁ แต่ทันใดนั้น มีนกเหยี่ยวมาจับเอาลูกของทั้งสองไป₂

ข/ พบค /3/20 (37-38: 34-35)

รูปภาพ “ทันใดนั้น” เป็นคำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันระหว่าง “ทุกคนก็ว่าจะกลับบ้าน” กับ “มีนกเหยี่ยวมาจับเอาลูกของทั้งสองไป”

ตัวอย่างที่ 72

พอตอนเช้าก็พากันออกเดินทางต่อ เดินไปเรื่อยๆ จนถึงตอนเย็น , ในขณะนั้น Ø ก็เจอ
งูเห่ากลางทาง₂ ข/ กศว /3/17 (31: 24-26)

รูปภาพ “ในขณะนั้น” เป็นคำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันระหว่าง “เดินไปเรื่อยๆ จนถึงตอนเย็น” กับ “Ø ก็เจองูเห่ากลางทาง”

5.2.5 คำเชื่อมแสดงการขยายความ

คำเชื่อมแสดงการขยายความ หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ที่แสดงการอธิบายความหมาย หรือระบุข้อมูลของเหตุการณ์ที่นำมาก่อนให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงการขยายความของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ พบคำเชื่อมแสดงการขยายความ พบทั้งหมด 3 รูป ปรากฏทั้งหมด 61 ครั้ง ได้แก่ “คือ” “ซึ่ง” และ “ก็คือ” ดังแสดงในตารางที่ 5.20

ตารางที่ 5.20

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงการขยายความ
 ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงการขยายความ	ความถี่	ร้อยละ
คือ	22	36.07
ซึ่ง	20	32.79
ก็คือ	19	31.15
รวม	61	100

ตารางที่ 5.20 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “คือ” เพื่อแสดงการขยายความ มากที่สุด จำนวน 22 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 36.07 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “ซึ่ง” ปรากฏ 20 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 32.79 และพบน้อยที่สุดคือ “ก็คือ” ปรากฏ 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.15

ตัวอย่างที่ 73

...อีกอย่างหนึ่งที่ Ø อยากจะเป็น คือ เป็นตำรวจ₂ ข/ กศว /2/21 (43: 15-16)

รูปภาพา “คือ” เป็นคำเชื่อมแสดงการขยายความระหว่าง “อีกอย่างหนึ่งที่ ๐ อยากจะ เป็น” กับ “เป็นตำรวจ”

ตัวอย่างที่ 74

หมู่บ้านกระต่ายน้อย, ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่สามัคคีกัน_๒ ข/ พบค /3/16 (29: 2)

รูปภาพา “ซึ่ง” เป็นคำเชื่อมแสดงการขยายความระหว่าง “หมู่บ้านกระต่ายน้อย” กับ “เป็นหมู่บ้านที่สามัคคีกัน”

ตัวอย่างที่ 75

การเป็นหมอเป็นสิ่งที่ดีอีกอย่าง, ก็คือ การช่วยคนป่วย_๒ ข/ นปค /2/29 (59: 10)

รูปภาพา “ก็คือ” เป็นคำเชื่อมแสดงการขยายความระหว่าง “การเป็นหมอเป็นสิ่งที่ดีอีก อย่าง” กับ “การช่วยคนป่วย”

5.2.6 คำเชื่อมแสดงเหตุ

คำเชื่อมแสดงเหตุ หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์โดยใช้คำเชื่อม ที่แสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์หนึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดอีกเหตุการณ์หนึ่ง

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงเหตุของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ พบ ทั้งหมด 4 รูป ปรากฏทั้งหมด 173 ครั้ง ได้แก่ “เพราะ” และ “เพราะว่า” ดังแสดงในตารางที่ 5.21

ตารางที่ 5.21

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงเหตุ
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงเหตุ	ความถี่	ร้อยละ
เพราะ	130	75.14
เพราะว่า	36	20.81
ก็เพราะว่า	4	2.31
ก็เพราะ	3	1.73
รวม	173	100

ตารางที่ 5.21 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อมแสดงเหตุ พบ “เพราะ” ปรากฏมากที่สุด จำนวน 130 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 78.31 ของคำเชื่อมแสดงประเภทนี้ และรองลงมาคือ “เพราะว่า” ปรากฏ 36 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.69

ตัวอย่างที่ 76

อาชีพพยาบาลนี้แหละที่ฉันอยากเป็น₁ เพราะอยากแต่งตัวใส่ชุดที่สวยงามที่ชาวสะอาดเหมือนพยาบาลทั่วไป₂ ข/ พบค /2/16 (32: 14-15)

รูปภาพ “เพราะ” เป็นคำเชื่อมแสดงเหตุระหว่าง “อาชีพพยาบาลนี้แหละที่ฉันอยากเป็น” กับ “อยากแต่งตัวใส่ชุดที่สวยงามที่ชาวสะอาดเหมือนพยาบาลทั่วไป”

ตัวอย่างที่ 77

ฉันอยากทำงานมากๆ₁ เพราะ ∅ จะได้เงินมากๆ₂ ข/ พบค /2/20 (41:12-13)

รูปภาพ “เพราะ” เป็นคำเชื่อมแสดงเหตุระหว่าง “ฉันอยากทำงานมากๆ” กับ “∅ จะได้เงินมากๆ”

ตัวอย่างที่ 78

ครอบครัวของดิฉันเป็นครอบครัวที่มีความสุข และอบอุ่น₁ เพราะว่าทุกคนรักและเป็นห่วงครอบครัวของตน₂ ข/ กศว /1/26 (54: 38-39)

รูปภาพ “เพราะว่า” เป็นคำเชื่อมแสดงเหตุระหว่าง “ครอบครัวของดิฉันเป็นครอบครัวที่มีความสุข และอบอุ่น” กับ “ทุกคนรักและเป็นห่วงครอบครัวของตน”

5.2.7 คำเชื่อมแสดงผล

คำเชื่อมแสดงผล หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์โดยใช้คำเชื่อมที่แสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์หนึ่งเป็นผลของการเกิดอีกเหตุการณ์หนึ่ง

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงผลของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ พบทั้งหมด 4 รูป ปรากฏทั้งหมด 125 ครั้ง ได้แก่ “จึง” “เพราะฉะนั้น” และ “ดังนั้น” ดังแสดงในตารางที่ 5.22

ตารางที่ 5.22
แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงผล
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงผล	ความถี่	ร้อยละ
ก็	83	66.40
จึง	37	29.60
เพราะฉะนั้น	4	3.20
ดังนั้น	1	0.80
รวม	125	100

ตารางที่ 5.22 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “ก็” เพื่อแสดงผล มากที่สุด จำนวน 83 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 66.40 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “จึง” ปรากฏ 37 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.60 และพบน้อยที่สุดคือ “ดังนั้น” ปรากฏเพียง 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.80

ตัวอย่างที่ 79

...คุณครูยังสอนให้รู้จักกับสิ่งที่เราไม่รู้จัก และสิ่งที่ยังมาไม่ถึงนักเรียน, คุณครูเขาก็สอนให้
จึงทำให้หนูชอบในอาชีพคุณครู₂ ข/ นปค /2/19 (40: 51-53)

รูปภาพ “จึง” เป็นคำเชื่อมแสดงผลระหว่าง “คุณครูยังสอนให้รู้จักกับสิ่งที่เราไม่รู้จัก และ
สิ่งที่ยังมาไม่ถึงนักเรียน” กับ “ทำให้หนูชอบในอาชีพคุณครู”

ตัวอย่างที่ 80

การที่เราจะมาเป็นพยาบาลได้ก็ยากเมื่อต้น, เพราะฉะนั้นดิฉันจะต้องศึกษาให้มีความรู้ให้
มากขึ้น₂ ข/ กศว /2/26 (54: 33-34)

รูปภาพ “เพราะฉะนั้น” เป็นคำเชื่อมแสดงผลระหว่าง “การที่เราจะมาเป็นพยาบาลได้ก็
ยากเมื่อต้น” กับ “ดิฉันจะต้องศึกษาให้มีความรู้ให้มากขึ้น”

ตัวอย่างที่ 81

...ผมยังไม่เคยรู้สึกชอบอาชีพไหนเลย, ดังนั้นอาชีพที่ผมชอบมากที่สุดก็คือรับข้าราชการ
ทหารเรือ₂ ข/ นปค /2/24 (49: 19-20)

รูปภาพ “ดังนั้น” เป็นคำเชื่อมแสดงผลระหว่าง “ผมยังไม่เคยรู้สึกชอบอาชีพไหนเลย” กับ “อาชีพที่ผมชอบมากที่สุดก็คือรับข้าราชการทหารเรือ”

5.2.8 คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข

คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์โดยใช้ คำเชื่อมที่แสดงให้เห็นว่าการเกิดขึ้นของเหตุการณ์หนึ่งขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของอีกเหตุการณ์หนึ่ง

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงเงื่อนไขของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ พบ คำเชื่อมแสดงเงื่อนไขทั้งหมด 5 รูป ปรากฏทั้งหมด 127 ครั้ง ได้แก่ “ถ้า” “ถ้าก็” “ถ้าหากว่า...ก็” “ถ้าหาก” และ “เผื่อว่า” ดังแสดงในตารางที่ 5.23

ตารางที่ 5.23

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงเงื่อนไข
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข	ความถี่	ร้อยละ
ถ้า	64	50.39
ถ้า...ก็	59	46.46
ถ้าหากว่า...ก็	2	1.57
ถ้าหาก	1	0.79
เผื่อว่า	1	0.79
รวม	127	100

ตารางที่ 5.23 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “ถ้า” เพื่อแสดงเงื่อนไขมากที่สุด จำนวน 64 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.39 ของคำเชื่อมประเภทนี้ และพบน้อยที่สุดปรากฏ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.79 ได้แก่ “ถ้าหาก” และ “เผื่อว่า”

ตัวอย่างที่ 82

ถ้าเราต้องการติดต่อเพื่อนที่อยู่ไกล, เราจะส่งจดหมายที่ตู้ไปรษณีย์₂

ข/ กศว /1/21 (43: 12-13)

รูปภาพ “ถ้า” เป็นคำเชื่อมแสดงเงื่อนไขระหว่าง “เราต้องการติดต่อเพื่อนที่อยู่ไกล” กับ “เราจะส่งจดหมายที่ตู้ไปรษณีย์”

ตัวอย่างที่ 83

ถ้าเป็นขยะที่เน่าเสีย, ก็ทำให้เกิดกลิ่นเหม็น₂ ข/ กศว /1/21 (44: 45)

รูปภาพ “ถ้า...ก็” เป็นคำเชื่อมแสดงเงื่อนไขระหว่าง “เป็นขยะที่เน่าเสีย” กับ “ทำให้เกิดกลิ่นเหม็น”

ตัวอย่างที่ 84

ถ้าหากว่าดิฉันเป็นพยาบาล, ดิฉันก็จะทำตามหน้าที่ของดิฉันให้ดีที่สุดเลยคะ₂

ข/ กศว /2/26 (53: 11-12)

รูปภาพ “ถ้าหากว่า...ก็” เป็นคำเชื่อมแสดงเงื่อนไขระหว่าง “ดิฉันเป็นพยาบาล” กับ “ดิฉันจะทำตามหน้าที่ของดิฉันให้ดีที่สุดเลยคะ”

5.2.9 คำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์

คำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ หมายถึง การใช้คำเชื่อมเพื่อแสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์หนึ่งซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ของการเกิดอีกเหตุการณ์หนึ่ง

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ พบเพียง 1 รูป ได้แก่ “เพื่อ” ปรากฏทั้งหมด 44 ครั้ง

ตัวอย่างที่ 85

...ชาวนาชาวไร่ต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการปลูกดูแลรักษาพืชก็ไปที่อำเภอ, เพื่อ $\emptyset$ ขอ

คำแนะนำจากเกษตรอำเภอ₂

ข/ กศว /1/21 (43: 6-9)

รูปภาพ “เพื่อ” เป็นคำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ระหว่าง “ชาวนาชาวไร่ต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการปลูกดูแลรักษาพืชก็ไปที่อำเภอ” กับ “ $\emptyset$ ขอคำแนะนำจากเกษตรอำเภอ”

ตัวอย่างที่ 86

...ครูฉันก็อยากเป็น เพราะจะได้สอนให้หลานและน้องรุ่นต่อไป, เพื่อ $\emptyset$ จะได้มีความรู้ทุก

คน₂

ข/ กศว /2/17 (34: 14-17)

รูปภาพ “เพื่อ” เป็นคำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ระหว่าง “ส่วนครูฉันก็อยากเป็นเพราะจะได้สอนให้หลานและน้องรุ่นต่อไป” กับ “ $\emptyset$ จะได้มีความรู้ทุกคน”

ตัวอย่างที่ 87

...เขาก็ไปขึ้นรถม้า, เพื่อ $\emptyset$ จะขี่เล่นตามท้องตลาดแถวหมู่บ้านของเขา₂

ข/ พบค /3/25 (46: 39-40)

รูปภาพ “เพื่อ” เป็นคำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ระหว่าง “เขาก็ไปขึ้นรถม้า” กับ “ $\emptyset$ จะขี่เล่นตามท้องตลาดแถวหมู่บ้านของเขา”

5.2.10 คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง

คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์เพื่อแสดงให้เห็นว่าในข้อความที่กล่าวนำมาข้างหน้ามีการแสดงรายละเอียดหรือให้ตัวอย่างโดยใช้คำเชื่อม

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงตัวอย่างของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ พบ คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง 2 รูป ปรากฏทั้งหมด 33 ครั้ง ได้แก่ “เช่น” “อย่างเช่น” ดังแสดงในตารางที่ 5.24

ตารางที่ 5.24

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงตัวอย่าง
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง	ความถี่	ร้อยละ
เช่น	27	81.82
อย่างเช่น	6	18.18
รวม	33	100

ตารางที่ 5.24 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “เช่น” เพื่อแสดงตัวอย่างมากที่สุด จำนวน 27 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 81.82 ของคำเชื่อมประเภทนี้ และรองลงมา “อย่างเช่น” ปรากฏ 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.18

ตัวอย่างที่ 88

...ที่โรงเรียนของฉันยังมีสถานที่ต่างๆ, เช่น โรงยิม โรงอาหาร สหกรณ์โรงเรียน ห้องสมุด₂

ข/ นปค /1/29 (59: 19-20)

รูปภาพ “เช่น” เป็นคำเชื่อมแสดงตัวอย่างระหว่าง “สถานที่ต่างๆ” กับ “โรงยิม โรงอาหาร สหกรณ์โรงเรียน ห้องสมุด”

ตัวอย่างที่ 89

...ในช่วงนี้มีโรคมากมาย, เช่น โรคเอดส์ โรคไข้เลือดออก ไข้หวัด ไข้มาเลเรีย₂

ข/ พบค /2/16 (32: 6-7)

รูปภาพ “เช่น” เป็นคำเชื่อมแสดงตัวอย่างระหว่าง “โรคมากมาย” กับ “โรคเอดส์ โรค ไข้เลือดออก ไข้หวัด ไข้มาเลเรีย”

ตัวอย่างที่ 90

หมู่บ้านของฉันจะมีประเพณีต่างๆ, อย่างเช่น งานขึ้นบ้านใหม่ งานแต่งงาน₂

ข/ กศว /1/27 (54: 6)

รูปภาพ “อย่างเช่น” เป็นคำเชื่อมแสดงตัวอย่างระหว่าง “ประเพณีต่างๆ” กับ “งานขึ้นบ้านใหม่ งานแต่งงาน”

5.2.11 คำเชื่อมแสดงวิธีการ

คำเชื่อมแสดงวิธีการ หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงลักษณะหรือวิธีการของการกระทำหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประโยคที่ปรากฏนำมาก่อน

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงวิธีการของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ พบทั้งหมด 2 รูป ปรากฏทั้งหมด 18 ครั้ง ได้แก่ “โดย” และ “ด้วย” ดังแสดงในตารางที่ 5.25

ตารางที่ 5.25

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงวิธีการ
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงวิธีการ	ความถี่	ร้อยละ
โดย	12	66.67
ด้วย	6	33.33
รวม	18	100

ตารางที่ 5.25 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “โดย” เพื่อแสดงวิธีการ มากที่สุด จำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 66.67 ของคำเชื่อมประเภทนี้ และรองลงมา “ด้วย” ปรากฏ 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.33

ตัวอย่างที่ 91

...ให้หัวหน้าหมู่สั่งตรง ขวาทัน ทำความเคารพ แล้วก็เดินเข้าห้อง₁ โดยเป็นแถว₂

ข/ นปค /1/24 (49: 11-12)

รูปภาพ “โดย” เป็นคำเชื่อมระหว่าง “เป็นแถว” เพื่อแสดงวิธีการของ “แล้วก็เดินเข้าห้อง”

ตัวอย่างที่ 92

...คุณครูจะขอให้เราแสดง₁ โดยการเดิน หรือแสดงละคร₂

ข/ นปค /2/19 (40: 37)

รูปภาพ “โดย” เป็นคำเชื่อมระหว่าง “การเดินหรือแสดงละคร” เพื่อแสดงวิธีการของ “คุณครูจะขอให้เราแสดง”

ตัวอย่างที่ 93

...พอเดินได้ครึ่งทางก็เจอพี่ครวกลางทาง พ่อของบัวแก้วมอง₁ ด้วยความเกลียดชัง₂

ข/ กศว /3/17 (30: 3-4)

รูปภาพ “ด้วย” เป็นคำเชื่อมระหว่าง “ความเกลียดชัง” เพื่อแสดงวิธีการของ “พ่อของบัวแก้วมอง”

5.2.12 คำเชื่อมแสดงการเลือก

เป็นการแสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์โดยมีคำเชื่อมเพื่อเลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง เนื่องจากเหตุการณ์นั้นสามารถเป็นจริงได้เพียงอย่างเดียว

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงการเลือกของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ พบเพียง 1 รูป ได้แก่ “หรือ” ปรากฏทั้งหมด 53 ครั้ง

ตัวอย่างที่ 94

เวลาเจ็บป่วยเราไปสถานีอนามัย หรือโรงพยาบาล₂ ให้หมอและพยาบาลช่วยรักษา

ข/ กศว /1/21 (43: 15-16)

รูปภาพ “หรือ” เป็นคำเชื่อมแสดงการเลือกระหว่าง “ไปสถานีอนามัย” กับ “โรงพยาบาล”

ตัวอย่างที่ 95

อาชีพที่ฉันอยากทำคือพยาบาล เพราะรักษาคนไข้ หรือพวกที่เป็นโรคต่างๆ₂ ก็จะช่วยเหลือให้หายได้

ข/ นปค /2/28 (57: 1-3)

รูปภาพ “หรือ” เป็นคำเชื่อมแสดงการเลือกระหว่าง “รักษาคนไข้” กับ “พวกที่เป็นโรคต่างๆ”

ตัวอย่างที่ 96

เขาก็ไปซื้อของมาใช้ หรือเสื่อผ้ามาใส่₂

ข/ พบค /3/25 (46: 28-29)

รูปภาพ “หรือ” เป็นคำเชื่อมแสดงการเลือกระหว่าง “ซื้อของมาใช้” กับ “เสื่อผ้ามาใส่”

5.2.13 คำเชื่อมแสดงการสรุปความ

คำเชื่อมแสดงการสรุปความ หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์เพื่อสรุปเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยใช้คำเชื่อม

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงการสรุปความของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ พบเพียง 1 รูป ได้แก่ “สุดท้ายนี้” ปรากฏทั้งหมด 4 ครั้ง

ตัวอย่างที่ 97

อนาคตผมอยากเป็นก็คือครู ...กว่าจะเป็นครูนั้นเป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่ผมจะศึกษาให้ดีที่สุดเท่าที่ผมจะทำได้ แต่การศึกษานั้นมันยาก แต่ผมก็จะไม่ท้อแท้...ผมจะต้องเป็นเหมือนอาจารย์ที่เคยมาสอนผม..ถึงแม้ผมจะเหนื่อยเท่าไร ผมก็ไม่ยอมแพ้... ผมคิดว่าตัวผมจะต้องทำได้แน่นอน, สุดท้ายนี้ผมจะตั้งใจเรียนหนังสือ ข/ พบค /2/25 (50-52: 1-63)

รูปภาพ “สุดท้ายนี้” เป็นคำเชื่อมแสดงการสรุปความระหว่าง “อนาคตผมอยากเป็นก็คือครู...” กับ “ผมจะตั้งใจเรียนหนังสือ”

จากการศึกษาประเภทความสัมพันธ์ของคำเชื่อมของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ พบคำเชื่อมทั้งหมด 13 ประเภท ได้แก่ 1) คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน 2) คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง 3) คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ 4) คำเชื่อมแสดงเวลา 5) คำเชื่อมแสดงการขยายความ 6) คำเชื่อมแสดงเหตุ 7) คำเชื่อมแสดงผล 8) คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข 9) คำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ 10) คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง 11) คำเชื่อมแสดงวิธีการ 12) คำเชื่อมแสดงการเลือก และ 13) คำเชื่อมแสดงการสรุปความ ปราภฏทั้งหมด 2,280 ครั้ง ดังแสดงในตารางที่ 5.26

ตารางที่ 5.26

สรุปความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแต่ละประเภท
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่

ประเภทคำเชื่อม	ความถี่	ร้อยละ
1. คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน	710	31.14
2. คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์	662	29.04
3. คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง	194	8.51
4. คำเชื่อมแสดงเหตุ	173	7.59
5. คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข	127	5.57
6. คำเชื่อมแสดงผล	125	5.48
7. คำเชื่อมแสดงเวลา	76	3.33
8. คำเชื่อมแสดงการขยายความ	61	2.68
9. คำเชื่อมแสดงการเลือก	53	2.32
10. คำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์	44	1.93
11. คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง	33	1.45
12. คำเชื่อมแสดงวิธีการ	18	0.79
13. คำเชื่อมแสดงการสรุปความ	4	0.18
รวม	2,280	100

ตารางที่ 5.26 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อมประเภทแสดงการเพิ่มข้อมูลมากที่สุด ปรากฏทั้งหมด 710 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.14 ของการใช้คำเชื่อมทุกประเภท รองลงมาคือ คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ ปรากฏทั้งหมด 662 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.04 และพบน้อยที่สุดคือ คำเชื่อมแสดงการสรุปความ ปรากฏเพียง 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.18

5.3 กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่

จากการศึกษา ประเภทความสัมพันธ์คำเชื่อมในภาษาไทยของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ พบความสัมพันธ์ของคำเชื่อม 13 ประเภท ได้แก่

5.3.1 คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน

คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อแสดงความสอดคล้อง เป็นไปในทำนองเดียวกัน ไม่ขัดแย้งกัน คล้ายตามกัน หรือกล่าวรวมกันได้ของเหตุการณ์นั้น โดยใช้คำเชื่อม

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกันของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ พบ 8 รูป ปรากฏทั้งหมด 656 ครั้ง ได้แก่ “และ” “กับ” “อีก” “นอกจากนี้” “อีกอย่างหนึ่ง” “ทั้ง” “อีกสักนิด” และ “พร้อมกับ” ดังแสดงในตารางที่ 5.27

ตารางที่ 5.27

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน	ความถี่	ร้อยละ
และ	541	82.47
กับ	79	12.04
อีก	26	3.96
นอกจากนี้	4	0.61
อีกอย่างหนึ่ง	2	0.30
ทั้ง	2	0.30
อีกสักนิด	1	0.15
พร้อมกับ	1	0.15
รวม	656	100

ตารางที่ 5.27 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “และ” เพื่อแสดงการคล้ายตามกัน มากที่สุด จำนวน 541 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 82.47 ของคำเชื่อม ประเภทนี้ รองลงมาคือ “กับ” ปรากฏ 79 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.04 และพบน้อยที่สุดปรากฏเพียง 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.15 ได้แก่ “อีกสักนิด” และ “พร้อมกับ”

ตัวอย่างที่ 98

ผมมาช่วยพ่อแม่ทำงานล้างจาน, และผมอาบน้ำทอนข้าวอ่านหนังสือถึง 2-3 ทุ่ม₂

ทอ/ กศว /1/31 (62: 11-12)

รูปภาพ “และ” เป็นคำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกันระหว่าง “ผมมาช่วยพ่อแม่ทำงานล้างจาน” กับ “ผมอาบน้ำทอนข้าวอ่านหนังสือถึง 2-3 ทุ่ม”

ตัวอย่างที่ 99

ผม₁ได้มาศึกษาต่อที่โรงเรียนไพบรึงวิทยาคมกับเพื่อนๆ ของผม₂

ทอ/ พบค /2/32 (65: 12)

รูปภาพ “กับ” เป็นคำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกันระหว่าง “ผม” กับ “เพื่อนๆ ของผม”

ตัวอย่างที่ 100

อนาคตของผมผมอยากเป็นนายแพทย์, ...อีกอนาคตหนึ่งผมอยากเป็นทหาร₂

ทอ/ กศว/2/41 (81: 1-15)

รูปภาพ “อีก” เป็นคำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกันระหว่าง “อนาคตของผมผมอยากเป็นนายแพทย์” กับ “อนาคตหนึ่งผมอยากเป็นทหาร”

5.3.2 คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง

คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ที่ไม่เป็นไปในทำนองเดียวกันหรือขัดแย้งกัน โดยใช้คำเชื่อม

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงความขัดแย้งของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ พบทั้งหมด 6 รูป ปรากฏทั้งหมด 85 ครั้ง ได้แก่ “แต่” “ส่วน” “แต่ว่า” “ถึงแม้” “ถึงแม้ว่า” และ “แม้” ดังแสดงในตารางที่ 5.28

ตารางที่ 5.28

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง	ความถี่	ร้อยละ
แต่	63	74.12
ส่วน	13	15.29
แต่ว่า	4	4.17
ถึงแม้	2	2.35
ถึงแม้ว่า	2	2.35
แม้	1	1.18
รวม	85	100

ตารางที่ 5.28 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “แต่” เพื่อแสดงความขัดแย้ง มากที่สุด จำนวน 63 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 74.12 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “ส่วน” ปรากฏ 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.29 และพบน้อยที่สุด “แม้” ปรากฏ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.18

ตัวอย่างที่ 101

หนูชอบวิชาคณิตศาสตร์มาก ...วิชาอื่นหนูก็ชอบ 1 แต่หนูชอบวิชานี้มากกว่า 2

ทอ/ นปค /1/39 (77: 41-44)

รูปภาพ “แต่” เป็นคำเชื่อมแสดงความขัดแย้งระหว่าง “วิชาอื่นหนูก็ชอบ” กับ “หนูชอบวิชานี้มากกว่า”

ตัวอย่างที่ 102

แดงว่ายน้ำไม่เป็น 1 จึงจมน้ำตาย ส่วน บัวแยมที่ว่ายน้ำเป็น 2 ไม่ยอมมาช่วยลูกตนเอง

ทอ/ นปค /3/33 (58: 35-37)

รูปภาพ “ส่วน” เป็นคำเชื่อมแสดงความขัดแย้งระหว่าง “แดงว่ายน้ำไม่เป็น” กับ “บัวแยมที่ว่ายน้ำเป็น”

ตัวอย่างที่ 103

แต่ก่อนหมู่บ้านของผมเป็นถนนลูกรัง, แต่ว่าเดี๋ยวนี้ได้สร้างถนนคอนกรีต₂

ทอ/กศว /1/41 (79:7-8)

รูปภาษา “แต่ว่า” เป็นคำเชื่อมแสดงความขัดแย้งระหว่าง “แต่ก่อนหมู่บ้านของผมเป็นถนนลูกรัง” กับ “เดี๋ยวนี้ได้สร้างถนนคอนกรีต”

5.3.3 คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์

คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ โดยจะมีคำเชื่อมแสดงลำดับในการเกิดขึ้นก่อนหลัง หรือแสดงความต่อเนื่องของเหตุการณ์

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ พบ 3 ประเภท ได้แก่ 1) คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดก่อน 2) คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดภายหลัง และ 3) คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่มีความต่อเนื่องกัน

5.3.3.1 คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดก่อน

คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดก่อน หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนจะมีอีกเหตุการณ์หนึ่งตามมา

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ของนักเรียนที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ พบ 8 รูป ปรากฏทั้งหมด 92 ครั้ง ได้แก่ “พอ...ก็” “เมื่อ...ก็” “พอ” “เมื่อ” “พอถึง” “พอถึง...ก็” “เมื่อ...แล้ว...ก็” “พอ...แล้ว...ก็” ดังแสดงในตารางที่ 5.29

ตารางที่ 5.29

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	ความถี่	ร้อยละ
พอ...ก็	47	51.09
เมื่อ...ก็	15	16.30
พอ	11	11.96
เมื่อ	9	9.78
พอถึง	3	3.26
พอถึง...ก็	3	3.26
เมื่อ...แล้ว...ก็	3	3.26
พอ...แล้ว...ก็	1	1.09
รวม	92	100

ตารางที่ 5.29 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “พอ...ก็” เพื่อแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมากที่สุด จำนวน 47 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 51.09 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “เมื่อ...ก็” ปรากฏ 15 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.30 และพบน้อยที่สุดคือ “พอ...แล้ว...ก็” ปรากฏ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.09

ตัวอย่างที่ 104

พอ ๐ มีการทำบุญอะไร ก็ ๐ จะไปนิมนต์พระที่วัดบ้านอื่นๆ มาทำบุญ_๒

ทอ/พบค /1/34 (68: 25)

รูปภาษา “พอ...ก็” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่าง “๐ มีการทำบุญอะไร” กับ “๐ จะไปนิมนต์พระที่วัดบ้านอื่นๆ มาทำบุญ”

ตัวอย่างที่ 105

เมื่อ ๐ ป่วยเป็นอะไร ๐ จึงได้หยิบยาให้ถูกต้องตามหลักการบริโภค_๒

ทอ/ พบค /2/36(72: 8)

รูปภาษา “เมื่อ” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่าง “๐ ป่วยเป็นอะไร” กับ “๐ จึงได้หยิบยาให้ถูกต้องตามหลักการบริโภค”

ตัวอย่างที่ 106

พอ $\emptyset$ ทำเสร็จ₁ พวกเขาได้ไปเจอแม่น้ำที่ใหญ่มาก₂   *ทอ/ นปค /3/44 (74: 34)*

รูปภาพ “พอ” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดก่อนระหว่าง “พอ $\emptyset$ ทำเสร็จ” กับ “พวกเขาได้ไปเจอแม่น้ำที่ใหญ่มาก”

5.3.3.2 คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดภายหลัง

คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดภายหลัง หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายหลัง จากการเกิดอีกเหตุการณ์หนึ่งนำมาก่อน

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดภายหลังของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ พบ 7 รูป ปรากฏทั้งหมด 91 ครั้ง ได้แก่ “แล้ว” “แล้ว...ก็” “จากนั้น...ก็” “แล้วว่่า” “ก่อน” “ก่อนที่” และ “จากนั้น” ดังแสดงในตารางที่ 5.30

ตารางที่ 5.30

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดภายหลัง
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดภายหลัง	ความถี่	ร้อยละ
แล้ว	54	59.34
แล้ว...ก็	26	28.57
จากนั้น...ก็	5	5.49
แล้วว่่า	2	2.20
ก่อน	2	2.20
ก่อนที่	1	1.10
จากนั้น	1	1.10
รวม	91	100

ตารางที่ 5.30 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “แล้ว” เพื่อแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดภายหลัง มากที่สุด จำนวน 54 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 59.34 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “แล้ว...ก็” ปรากฏ 26 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.57 และพบน้อยที่สุด ปรากฏเพียง 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.10 ได้แก่ “ก่อนที่” และ “จากนั้น”

ตัวอย่างที่ 107

ผมซั๊กเสื้อผ้า₁ แล้ว ๐ ไปหาเล่นกับเพื่อนๆ₂ ทอ/ พบค /1/32 (64: 10-11)

รูปภาพ “แล้ว” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ระหว่าง “ผมซั๊กเสื้อผ้า” กับ “๐ ไปหาเล่นกับเพื่อนๆ”

ตัวอย่างที่ 108

แล้วทุกปีก็จะมีบุญบังไฟ₁ ชาวบ้านก็จะเก็บเงิน₂ ทอ/ พบค/1/35 (69: 49-51)

รูปภาพ “แล้ว...ก็” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ระหว่าง “ทุกปีจะมีบุญบังไฟ” กับ “ชาวบ้านจะเก็บเงิน”

ตัวอย่างที่ 109

...ทำกับข้าวกินกับพ่อแม่ และน้อง₁ จากนั้นผมก็ไปอาบน้ำนอน₂

ทอ/ พบค/1/32 (64: 7-8)

รูปภาพ “จากนั้น...ก็” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ระหว่าง “ทำกับข้าวกินกับพ่อแม่ และน้อง” กับ “ผมไปอาบน้ำนอน”

5.3.3.3 คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกัน

คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกัน หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่ามีความเกี่ยวข้องกัน เกิดขึ้นต่อเนื่องกันเป็นลำดับ

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกันของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ พบ 1 รูป ได้แก่ “ก็” ปรากฏทั้งหมด 240 ครั้ง

ตัวอย่างที่ 110

เวลาจะไปหาหมอ₁ ก็ไม่ต้องไปหาหมอ₂ ทอ/ พบค/2/36 (72: 21)

รูปภาพ “ก็” เป็นคำเชื่อมแสดงความต่อเนื่อง ระหว่าง “เวลาจะไปหาหมอ” กับ “ไม่ต้องไปหาหมอ”

ตัวอย่างที่ 111

รู้รู้ดีกว่ารู้คงตั้งท้อง₁ ก็ ๐ เลยดีใจ₂ ทอ/ กศว/3/31 (55: 19)

รูปภาพ “ก็” เป็นคำเชื่อมแสดงความต่อเนื่อง ระหว่าง “รู้รู้ดีกว่ารู้คงตั้งท้อง” กับ “๐ เลยดีใจ”

ตัวอย่างที่ 112

...ใกล้จะถึงวันแข่ง ชาวเยาวชนบ้านโพง₁ ก็ได้เตรียมการอย่างดี₂

ทอ/ พบค/1/45 (88:37-38)

รูปภาพา “ก็” เป็นคำเชื่อมแสดงความต่อเนื่อง ระหว่าง “พอใกล้จะถึงวันแข่ง” กับ “ชาวเขาวชนบ้านโพงก็ได้เตรียมการอย่างดี”

5.3.4 คำเชื่อมแสดงเวลา

คำเชื่อมแสดงเวลา หมายถึง การใช้คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์ที่แสดงเวลาการเกิดเหตุการณ์ โดยมีเงื่อนไขของเวลาเข้ามาเกี่ยวข้อง พบคำเชื่อมแสดงเวลา 3 ประเภท ปรากฏทั้งหมด 63 ครั้ง ได้แก่ 1) คำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ 2) คำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ และ 3) คำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน

5.3.4.1 คำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์

คำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ หมายถึง การใช้คำเชื่อมเพื่อแสดงความสัมพันธ์ว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประโยคหรือข้อความนั้นเกิดขึ้นเมื่อใด

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสาน เป็นภาษาแม่ พบเพียง 1 รูป ได้แก่ “ตั้งแต่” ปรากฏทั้งหมด 9 ครั้ง

ตัวอย่างที่ 113

การที่เรามีเวรมีกรรมมาตั้งแต่ปางชาติก่อน₂ ทอ/ นปค /3/39 (67:32)

รูปภาพา “ตั้งแต่” เป็นคำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ ระหว่าง “การที่เรามีเวรมีกรรมมา” กับ “ปางชาติก่อน”

ตัวอย่างที่ 114

หนูคงจะจำแต่วิชาคณิตมากตั้งแต่เด็ก₂ ทอ/ นปค /1/39 (77:45)

รูปภาพา “ตั้งแต่” เป็นคำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ ระหว่าง “หนูคงจะจำแต่วิชาคณิตมาก” กับ “เด็ก”

ตัวอย่างที่ 115

พอกับแม่ของบัวแยมพากันร้องไห้อย่างเสียใจอย่างมากตั้งแต่วันนั้นเป็นต้นมา₂

ทอ/ นปค /3/33 (58:17)

รูปภาพา “ตั้งแต่” เป็นคำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ ระหว่าง “พอกับแม่ของบัวแยมพากันร้องไห้อย่างเสียใจอย่างมาก” กับ “วันนั้นเป็นต้นมา”

5.3.4.2 คำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์

คำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ หมายถึง การใช้คำเชื่อมเพื่อแสดงความสัมพันธ์ว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นในประโยคหรือข้อความนั้นสิ้นสุดลงเมื่อใด

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสาน เป็นภาษาแม่ พบ 4 รูป ปรากฏทั้งหมด 36 ครั้ง ได้แก่ “จน” “จนกระทั่ง” “ในที่สุด” และ “จนถึง” ดังแสดงในตารางที่ 5.31

ตารางที่ 5.31

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์	ความถี่	ร้อยละ
จน	31	86.11
จนกระทั่ง	2	5.56
ในที่สุด	2	5.56
จนถึง	1	2.78
รวม	36	100

ตารางที่ 5.31 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “จน” เพื่อแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์มากที่สุด จำนวน 31 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 86.11 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “จนกระทั่ง” และ “ในที่สุด” ปรากฏค่าละ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.56 และพบน้อยที่สุดคือ “จนถึง” ปรากฏ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.78

ตัวอย่างที่ 116

ทั้งสองอยู่ด้วยกัน, จนลูกของต้นโตอยู่ได้ 5 ขวบ₂ ทอ/ พบค /3/34 (59:12)

รูปภาพ “จน” เป็นคำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ระหว่าง “ทั้งสองอยู่ด้วยกัน” กับ “ลูกของต้นโตอยู่ได้ 5 ขวบ”

ตัวอย่างที่ 117

...ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เด็กรุ่นต่อไป, จนกระทั่งตาย₂

ทอ/ กศว/2/38 (76:20-21)

รูปภาพ “จนกระทั่ง” เป็นคำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ระหว่าง “ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เด็กรุ่นต่อไป” กับ “ตาย”

ตัวอย่างที่ 118

...ทั้งสองคนกระวนกระวาย เพื่อที่จะขึ้นฝั่งให้ได้, แต่ในที่สุดลูกของเขาและแม่ของเขา ก็ไปจมน้ำตายทั้งคู่² ทอ/ กศว /3/43 (72: 24-26)

รูปภาพ “ในที่สุด” เป็นคำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ระหว่าง “ทั้งสองคนกระวนกระวาย เพื่อที่จะขึ้นฝั่งให้ได้” กับ “ลูกของเขาและแม่ของเขาก็ไปจมน้ำตายทั้งคู่”

5.3.4.3 คำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน

คำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ ว่าเหตุการณ์หนึ่งนั้นเกิดขึ้นในเวลาเดียวกันกับเหตุการณ์ใด

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ พบทั้งหมด 7 รูป ปรากฏทั้งหมด 18 ครั้ง ได้แก่ “พอดี” “ทันใดนั้น” “ขณะที่” “ขณะ” “ขณะนี้” “ขณะนั้น” และ “ในเวลาเดียวกัน” ดังแสดงในตารางที่ 5.32

ตารางที่ 5.32

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน	ความถี่	ร้อยละ
พอดี	6	33.33
ทันใดนั้น	5	27.78
ขณะที่	2	11.11
ขณะ	2	11.11
ขณะนี้	1	5.56
ขณะนั้น	1	5.56
ในเวลาเดียวกัน	1	5.56
รวม	18	100

ตารางที่ 5.32 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “พอดี” เพื่อแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันมากที่สุด ปรากฏ 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.33 ของ

คำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “ทันใดนั้น” ปรากฏ 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.78 และพบน้อยที่สุดปรากฏ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.56 ได้แก่ “ขณะนี้” “ขณะนั้น” และ “ในเวลาเดียวกัน”

ตัวอย่างที่ 119

แม็กกำลังเก็บผัก₁ พอดีแม่ปวดท้องจะคลอดลูก₂ ทอ/ พบค /3/34 (59:15-16)

รูปภาพ “พอดี” เป็นคำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันระหว่าง “แม็กกำลังเก็บผัก” กับ “แม่ปวดท้องจะคลอดลูก”

ตัวอย่างที่ 120

แล้วเหยี่ยวก็เอาปนัดดาไปปล่อยลงในน้ำ₁ ทันใดนั้นแม็กก็วิ่งตามไป₂

ทอ/ นปค /3/39 (67: 21-22)

รูปภาพ “ทันใดนั้น” เป็นคำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันระหว่าง “แล้วเหยี่ยวก็เอาปนัดดาไปปล่อยลงในน้ำ” กับ “แม็กวิ่งตามไป”

ตัวอย่างที่ 121

ขณะที่พ่อเดินทางกลับ₁ Ø ได้เกิดอุบัติเหตุ₂ ทอ/ นปค /3/39 (67: 14)

รูปภาพ “ขณะที่” เป็นคำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันระหว่าง “พ่อเดินทางกลับ” กับ “Ø ได้เกิดอุบัติเหตุ”

5.3.5 คำเชื่อมแสดงการขยายความ

คำเชื่อมแสดงการขยายความ หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ที่แสดงการอธิบายความหมาย หรือระบุข้อมูลของเหตุการณ์ที่นำมาก่อนให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงการขยายความของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ พบ 3 รูป ปรากฏทั้งหมด 65 ครั้ง ได้แก่ “คือ” “ซึ่ง” และ “ก็คือ” ดังแสดงในตารางที่ 5.33

ตารางที่ 5.33

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงการขยายความ
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงการขยายความ	ความถี่	ร้อยละ
คือ	29	44.62
ซึ่ง	24	36.92
ก็คือ	12	18.46
รวม	65	100

ตารางที่ 5.33 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “คือ” เพื่อแสดงการขยายความ มากที่สุด จำนวน 29 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 44.62 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “ซึ่ง” ปรากฏ 24 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 36.92 และพบน้อยที่สุดคือ “ก็คือ” ปรากฏ 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.46

ตัวอย่างที่ 122

หมู่บ้านของผมแบ่งออกเป็นสองเขต ₁ คือ เขตตะวันตก และเขตตะวันออก ₂

ทอ/ กศว /1/38 (73: 10-12)

รูปภาพ “คือ” เป็นคำเชื่อมแสดงการขยายความระหว่าง “หมู่บ้านของผมแบ่งออกเป็นสองเขต” กับ “เขตตะวันตก และเขตตะวันออก”

ตัวอย่างที่ 123

...กล่องจุลทรรศน์เป็นเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์, ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้

ทอ/ นปค/1/33 (66:33-35)

รูปภาพ “ซึ่ง” เป็นคำเชื่อมแสดงการขยายความ ระหว่าง “กล่องจุลทรรศน์เป็นเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์” กับ “เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้”

ตัวอย่างที่ 124

การพัฒนา ก็คือ จากที่เคยไม่มีน้ำใช้ก็มีประปาใช้แล้ว ₂ ทอ/ กศว /1/1 (1: 15)

รูปภาพ “ก็คือ” เป็นคำเชื่อมแสดงการขยายความระหว่าง “การพัฒนา” กับ “จากที่เคยไม่มีน้ำใช้ก็มีประปาใช้แล้ว”

5.3.6 คำเชื่อมแสดงเหตุ

คำเชื่อมแสดงเหตุ หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์โดยใช้คำเชื่อมที่แสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์หนึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดอีกเหตุการณ์หนึ่ง

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงเหตุของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ พบทั้งหมด 5 รูป ปรากฏทั้งหมด 82 ครั้ง ได้แก่ “เพราะ” “เพราะว่า” “ก็เพราะ” “ก็เพราะว่า” และ “เนื่องจาก” ดังแสดงในตารางที่ 5.34

ตารางที่ 5.34
แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงเหตุ
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงเหตุ	ความถี่	ร้อยละ
เพราะ	53	64.63
เพราะว่า	25	30.49
ก็เพราะ	2	2.44
ก็เพราะว่า	1	1.22
เนื่องจาก	1	1.22
รวม	82	100

ตารางที่ 5.34 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “เพราะ” เพื่อแสดงเหตุมากที่สุด จำนวน 53 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 64.63 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “เพราะว่า” ปรากฏ 25 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30.49 และพบน้อยที่สุดปรากฏเพียง 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.22 ได้แก่ “ก็เพราะว่า” และ “เนื่องจาก”

ตัวอย่างที่ 125

แต่ละวันก็จะมีคนขับรถไถออกไปไถนา₁ เพราะช่วงนี้เป็นช่วงทำนา₂

ทอ/ พบค /1/34 (67: 4-5)

รูปภาพ “เพราะ” เป็นคำเชื่อมแสดงเหตุระหว่าง “มีคนขับรถไถออกไปไถนา” กับ “ช่วงนี้เป็นช่วงทำนา”

ตัวอย่างที่ 126

...หมู่บ้านของผมเริ่มพัฒนา₁ เพราะว่าบ้านของผมมีอนามัย มีโรงเรียน₂

ทอ/ พบค /1/36 (71: 29-30)

รูปภาพ “เพราะว่า” เป็นคำเชื่อมแสดงเหตุระหว่าง “หมู่บ้านของผมเริ่มพัฒนา” กับ “บ้านของผมมีอนามัย มีโรงเรียน”

ตัวอย่างที่ 127

ผมเป็นตำรวจจะหาเงินให้แม่ใช้ตอนที่แม่แก่ชรา₁ เนื่องจากแม่อายุมากแล้ว₂

ทอ/ นปค /2/42 (83: 23-24)

รูปภาพ “เนื่องจาก” เป็นคำเชื่อมแสดงเหตุระหว่าง “จะหาเงินให้แม่ใช้ตอนที่แม่แก่ชรา” กับ “แม่อายุมากแล้ว”

5.3.7 คำเชื่อมแสดงผล

คำเชื่อมแสดงผล หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์โดยใช้คำเชื่อมที่แสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์หนึ่งเป็นผลของการเกิดอีกเหตุการณ์หนึ่ง

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงผลของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ พบทั้งหมด 5 รูป ปรากฏทั้งหมด 115 ครั้ง ได้แก่ “จึง” “ก็” “ฉะนั้น” “เพราะฉะนั้น” และ “ดังนั้น” ดังแสดงในตารางที่ 5.35

ตารางที่ 5.35

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงผล
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงผล	ความถี่	ร้อยละ
จึง	60	52.17
ก็	50	43.48
ฉะนั้น	2	1.74
เพราะฉะนั้น	2	1.74
ดังนั้น	1	0.87
รวม	115	100

ตารางที่ 5.35 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “จึง” เพื่อแสดงผล มากที่สุด จำนวน 60 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 52.17 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “ก็” ปรากฏ 50 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 43.48 และพบน้อยที่สุดคือ “ดังนั้น” ปรากฏเพียง 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.87

ตัวอย่างที่ 128

หนูคงจะจำแต่วิชาคณิตมาตั้งแต่เด็ก₁ จึงทำให้หนูชอบวิชานี้มากๆ₂

ทอ/ นปค /1/39 (77: 45-46)

รูปภาพ “จึง” เป็นคำเชื่อมแสดงผลระหว่าง “หนูคงจะจำแต่วิชาคณิตมาตั้งแต่เด็ก” กับ “ทำให้หนูชอบวิชานี้มากๆ”

ตัวอย่างที่ 129

เขามึงบจิ่งสร้างให้เป็นถนนคอนกรีต, ชาวบ้านก็เดินทางไปมาสะดวกสบาย₂

ทอ/ พบค /1/32 (64:14-15)

รูปภาพ “ก็” เป็นคำเชื่อมแสดงผลระหว่าง “ถนนคอนกรีต” กับ “ชาวบ้านเดินทางไปมาสะดวก”

ตัวอย่างที่ 130

ท่านหวังให้เราเรียนหนังสือให้สูงๆ มีงานทำที่สุจริต,...ฉะนั้นฉันจึงอยากเรียนสูงๆ₂

ทอ/ นปค /2/35 (71: 29-33)

รูปภาพ “ฉะนั้น” เป็นคำเชื่อมแสดงผลระหว่าง “ท่านหวังให้เราเรียนหนังสือให้สูงๆ มีงานทำที่สุจริต” กับ “ฉันจึงอยากเรียนสูงๆ”

5.3.8 คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข

คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์โดยใช้คำเชื่อมที่แสดงให้เห็นว่าการเกิดขึ้นของเหตุการณ์หนึ่งขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของอีกเหตุการณ์หนึ่ง

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงเงื่อนไขของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ พบทั้งหมด 6 รูป ปรากฏทั้งหมด 58 ครั้ง ได้แก่ “ถ้า” “ถ้า...ก็” “ถ้าแม่น...ก็” “ถ้าไม่งั้นก็” “ถ้าจั้นก็” และ “ถ้าหาก” ดังแสดงในตารางที่ 5.36

ตารางที่ 5.36

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงเงื่อนไข
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข	ความถี่	ร้อยละ
ถ้า	29	50
ถ้า...ก็	25	43.10
ถ้าแม่น...ก็	1	1.72
ถ้าไม่งั้นก็	1	1.72
ถ้าจั้นก็	1	1.72
ถ้าหาก	1	1.72
รวม	58	100

ตารางที่ 5.36 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “ถ้า” เพื่อแสดงเงื่อนไขมากที่สุด จำนวน 29 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “ถ้า...ก็” ปรากฏ 25 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 43.10 และพบน้อยที่สุดปรากฏเพียง 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.72 ได้แก่ “ถ้ามัน...ก็” “ถ้าไม่มันก็” “ถ้ามันก็” และ “ถ้าหาก”

ตัวอย่างที่ 131

ถ้าเราอยากให้โรงเรียนเราสะอาด, เราต้องเก็บขยะและไม่ทิ้งขยะ₂

ทอ/ กศว/1/37 (72: 21-22)

รูปภาพ “ถ้า” เป็นคำเชื่อมแสดงเงื่อนไขระหว่าง “เราอยากให้โรงเรียนเราสะอาด” กับ “เราต้องเก็บขยะและไม่ทิ้งขยะ”

ตัวอย่างที่ 132

ถ้าเราทิ้งขยะ, ก็อาจจะทำให้โรงเรียนเราสกปรกไม่น่าอยู่₂ ทอ/ กศว /1/37 (72:23)

รูปภาพ “ถ้า...ก็” เป็นคำเชื่อมแสดงเงื่อนไขระหว่าง “เราทิ้งขยะ” กับ “อาจจะทำให้โรงเรียนเราสกปรกไม่น่าอยู่”

ตัวอย่างที่ 133

ถ้ามันผมไม่ได้เป็นหมอ, ผมก็จะทำงานเป็นคนฝึกประสบการณ์ในโรงพยาบาล₂

ทอ/ พบค /2/36 (73:36-371)

รูปภาพ “ถ้ามัน...ก็” เป็นคำเชื่อมแสดงเงื่อนไขระหว่าง “ผมไม่ได้เป็นหมอ” กับ “ผมก็จะทำงานเป็นคนฝึกประสบการณ์ในโรงพยาบาล”

5.3.9 คำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์

คำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ หมายถึง การใช้คำเชื่อมเพื่อแสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์หนึ่งซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ของการเกิดอีกเหตุการณ์หนึ่ง

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ พบ 2 รูป ปรากฏทั้งหมด 60 ครั้ง ได้แก่ “เพื่อ” และ “เผื่อ” ดังแสดงในตารางที่ 5.37

ตารางที่ 5.37

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์	ความถี่	ร้อยละ
เพื่อ	58	96.67
เผื่อ	2	3.33
รวม	60	100

ตารางที่ 5.37 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “เพื่อ” เพื่อแสดงวัตถุประสงค์ มากที่สุด จำนวน 58 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 96.67 ของคำเชื่อมประเภทนี้ และพบน้อยที่สุดคือ “เผื่อ” ปรากฏ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.33

ตัวอย่างที่ 134

ชาวบ้านก็จะพากันตัดใบตองตากแดด 1 เพื่อ ๐ จะมาทำข้าวต้ม₂

ทอ/ พบค/1/34 (67: 11-12)

รูปภาพ “เพื่อ” เป็นคำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ระหว่าง “ชาวบ้านก็จะพากันตัดใบตองตากแดด” กับ “๐ จะมาทำข้าวต้ม”

ตัวอย่างที่ 135

ผมจะได้เหรียญทอง และได้ชุดสวยๆ ... ๐ จะใส่ให้เป็นสีเดียวกัน 1 เพื่อ ๐ จะได้จำกันได้ดี
ไม่ให้ลืมทีม₂

ทอ/ กศว/2/41 (82: 34-36)

รูปภาพ “เพื่อ” เป็นคำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ระหว่าง “ได้ชุดสวยๆ ...๐ จะใส่ให้เป็นสีเดียวกัน” กับ “๐ จะได้จำกันได้ดีไม่ให้ลืมทีม”

ตัวอย่างที่ 136

แม่ของเธอได้ห่อผ้า 1 เผื่อ เป็นสัญลักษณ์ เผื่อ แม่จำได้จะได้รู้ว่าลูกตัวเอง₂

ทอ/ พบค/3/34 (60:39-40)

รูปภาพ “เผื่อ” เป็นคำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ระหว่าง “แม่ของเธอได้ห่อผ้า” กับ “เป็นสัญลักษณ์ แม่จำได้จะได้รู้ว่าลูกตัวเอง”

5.3.10 คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง

คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง หมายถึง การใช้คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์เพื่อแสดงให้เห็นว่าในข้อความที่กล่าวนำมาข้างหน้ามีการแสดงรายละเอียดหรือให้ตัวอย่างโดยใช้คำเชื่อม

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงตัวอย่างของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ พบทั้งหมด 2 รูป ปรากฏทั้งหมด 30 ครั้ง ได้แก่ “เช่น” และ “อย่างเช่น” ดังแสดงในตารางที่ 5.38

ตารางที่ 5.38

แสดงความถี่ และร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงตัวอย่าง
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง	ความถี่	ร้อยละ
เช่น	26	86.67
อย่างเช่น	4	13.33
รวม	30	100

ตารางที่ 5.38 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “เช่น” เพื่อแสดงตัวอย่าง ปรากฏมากที่สุด จำนวน 26 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 86.67 ของคำเชื่อมประเภทนี้ และรองลงมา “อย่างเช่น” ปรากฏ 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.33

ตัวอย่างที่ 137

หมู่บ้านผมมีต้นไม้ต่างๆ 1 เช่น ต้นกล้วย ต้นมะพร้าว ต้นมะละกอ ต้นมะม่วง ต้นไม้ไผ่ ต้น
จ้าว ฯลฯ 2 ทอ/ กศว /1/38 (74:31-32)

รูปภาพ “เช่น” เป็นคำเชื่อมแสดงตัวอย่างระหว่าง “ต้นไม้ต่างๆ” กับ “ต้นกล้วย ต้นมะพร้าว ต้นมะละกอ ต้นมะม่วง ต้นไม้ไผ่ ต้นจ้าว ฯลฯ”

ตัวอย่างที่ 138

...๐ จะสร้างคลินิกใหญ่ ๆ ให้มีห้องต่างๆ 1 เช่น ห้องกายภาพบำบัด ห้องผ่าตัดเล็กน้อย
ห้องฉีดยา ห้องเอกซเรย์ ห้องอัลตราซาวน์ ห้องนวดร่างกาย และห้องตรวจเลือด 2

ทอ/ นปค /2/33 (67:7-10)

รูปภาพ “เช่น” เป็นคำเชื่อมแสดงตัวอย่างระหว่าง “ห้องต่างๆ” กับ “ห้องกายภาพบำบัด ห้องผ่าตัดเล็กน้อย ห้องฉีดยา ห้องเอกซเรย์ ห้องอัลตราซาวน์ ห้องนวดร่างกาย และห้องตรวจเลือด”

ตัวอย่างที่ 139

... ๐ จะได้รักษาคนที่เขาไม่มีความสุข ให้มีความสุข อย่างเช่น เด็กที่กำพร้าพ่อแม่ตั้งแต่
เด็ก 2 ทอ/ พบค /2/45 (88: 19-20)

รูปภาษา “อย่างเช่น” เป็นคำเชื่อมแสดงตัวอย่างระหว่าง “คนที่เขาไม่มีความสุข” กับ “เด็กที่กำพร้าพ่อแม่ตั้งแต่เด็ก”

5.3.11 คำเชื่อมแสดงวิธีการ

คำเชื่อมแสดงวิธีการ หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงลักษณะหรือวิธีการของการกระทำหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประโยคที่ปรากฏนำมาก่อน

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงวิธีการของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ พบทั้งหมด 2 รูป ปรากฏทั้งหมด 15 ครั้ง ได้แก่ “โดย” และ “ด้วย” ดังแสดงในตารางที่ 5.39

ตารางที่ 5.39

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงวิธีการ
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงวิธีการ	ความถี่	ร้อยละ
โดย	11	73.33
ด้วย	4	26.67
รวม	15	100

ตารางที่ 5.39 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “โดย” เพื่อแสดงวิธีการ ปรากฏมากที่สุด 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 73.33 ของคำเชื่อมประเภทนี้ และรองลงมาคือ “ด้วย” ปรากฏ 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.67

ตัวอย่างที่ 140

ถ้าเรารักเขา เราต้องรัก₁ ด้วยใจจริง₂ ทอ/กศว /3/37 (64:44-45)

รูปภาษา “ด้วย” เป็นคำเชื่อมระหว่าง “ใจจริง” เพื่อแสดงวิธีการของ “เราต้องรัก”

ตัวอย่างที่ 141

...ท่านดำเรา₁ ด้วยความหวังดี₂ ทอ/ กศว /3/43 (73:46)

รูปภาษา “ด้วย” เป็นคำเชื่อมระหว่าง “ความหวังดี” เพื่อแสดงวิธีการของ “ท่านดำเรา”

ตัวอย่างที่ 142

หนูอยากจะช่วยเหลือผู้อื่น₁ โดยการดูแลคนป่วย₂ ทอ/ นปค /2/39 (78: 9)

รูปภาพา “โดย” เป็นคำเชื่อมระหว่าง “การดูแลคนป่วย” เพื่อแสดงวิธีการของ “หนุอยากจะช่วยเหลือผู้อื่น”

5.3.12 คำเชื่อมแสดงการเลือก

คำเชื่อมแสดงการเลือก หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์โดยมีคำเชื่อมเพื่อเลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง เนื่องจากเหตุการณ์นั้นสามารถเป็นจริงได้เพียงอย่างเดียว

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงการเลือกของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ พบ 2 รูป ปรากฏทั้งหมด 33 ครั้ง ได้แก่ “หรือ” และ “หรือว่า” ดังแสดงในตารางที่ 5.40

ตารางที่ 5.40

แสดงความถี่ และร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงการเลือก
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงการเลือก	ความถี่	ร้อยละ
หรือ	32	96.97
หรือว่า	1	3.03
รวม	33	100

ตารางที่ 5.40 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “หรือ” เพื่อแสดงการเลือก ปรากฏมากที่สุด 32 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 96.97 ของคำเชื่อมประเภทนี้ และพบน้อยที่สุดคือ “หรือว่า” ปรากฏ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.03

ตัวอย่างที่ 143

ชาวบ้านก็จะพากันตัดใบตองตากแดด เพื่อจะมาทำข้าวต้ม, หรือขนมไส้มะพร้าว หรือได้
ถ้วยเหลือง₂ ทอ/ พบค /1/34 (67:11-14)

รูปภาพา “หรือ” เป็นคำเชื่อมแสดงการเลือกระหว่าง “ข้าวต้ม” กับ “ขนมไส้มะพร้าว หรือ
ถ้วยเหลือง”

ตัวอย่างที่ 144

หนูก็อยากรักษาให้ผู้คนหายเป็น เช่น โรคอุจจาระร่วงเรื้อรัง, หรือ โรคที่ผลต่อการเจริญ
ของกระดูกและกล้ามเนื้อโดยตรง₂ ทอ/ นปค /2/33 (67: 14-17)

รูปภาพา “หรือ” เป็นคำเชื่อมแสดงการเลือกระหว่าง “โรคอุจจาระร่วงเรื้อรัง” กับ “โรคที่ผลต่อการเจริญของกระดูกและกล้ามเนื้อโดยตรง”

ตัวอย่างที่ 145

ผมก็จะสู้เพื่อฝันให้ได้ และไม่ว่าคนไข้จะป่วย, หรือว่าจะเจ็บ, ก็จะรักษาให้ดีที่สุด

ทอ/ กศว /2/40 (81:6-8)

รูปภาพา “หรือว่า” เป็นคำเชื่อมแสดงการเลือกระหว่าง “จะป่วย” กับ “จะเจ็บ”

5.3.13 คำเชื่อมแสดงการสรุปความ

คำเชื่อมแสดงการสรุปความ หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์เพื่อสรุปเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยใช้คำเชื่อม

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงการสรุปความของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ พบเพียง 1 รูป ได้แก่ “สรุป” ปรากฏเพียง 1 ครั้ง

ตัวอย่างที่ 146

อนาคตของผม ผมอยากเป็นหมอ เพราะว่าหมอได้รักษาทุกคนที่ป่วย...ผมอยากเป็นหมอ เพราะว่าจะได้รักษาทุกคนในประเทศ ...ผมก็จะตั้งใจเรียน เรียนเพราะผมอยากเป็นหมอ และผมก็เรียนสูงๆ จบมาจะได้เป็นหมอ, ...สรุป/อนาคตของผมอยากเป็นหมอ,

ทอ/ พบค /2/36 (73:1-39)

รูปภาพา “สุดท้ายนี้” เป็นคำเชื่อมแสดงการสรุปความระหว่าง “อนาคตผมผมอยากเป็นหมอ...” กับ “อนาคตของผมอยากเป็นหมอ”

จากการศึกษาประเภทความสัมพันธ์ของคำเชื่อมของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ พบคำเชื่อมทั้งหมด 13 ประเภท ได้แก่ 1) คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน 2) คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง 3) คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ 4) คำเชื่อมแสดงเวลา 5) คำเชื่อมแสดงการขยายความ 6) คำเชื่อมแสดงเหตุ 7) คำเชื่อมแสดงผล 8) คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข 9) คำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ 10) คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง 11) คำเชื่อมแสดงวิธีการ 12) คำเชื่อมแสดงการเลือก และ 13) คำเชื่อมแสดงการสรุปความ ปรากฏทั้งหมด 1,686 ครั้ง ดังแสดงในตารางที่ 5.41

ตารางที่ 5.41

สรุปความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแต่ละประเภท
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่

ประเภทคำเชื่อม	ความถี่	ร้อยละ
1. คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน	656	38.91
2. คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์	423	25.09
3. คำเชื่อมแสดงผล	115	6.82
4. คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง	85	5.04
5. คำเชื่อมแสดงเหตุ	82	4.86
6. คำเชื่อมแสดงการขยายความ	65	3.86
7. คำเชื่อมแสดงเวลา	63	3.74
8. คำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์	60	3.56
9. คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข	58	3.44
10. คำเชื่อมแสดงการเลือก	33	1.96
11. คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง	30	1.78
12. คำเชื่อมแสดงวิธีการ	15	0.89
13. คำเชื่อมแสดงการสรุปความ	1	0.06
รวม	1,686	100

ตารางที่ 5.41 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อมประเภทแสดงการคล้ายตามกันมากที่สุด ปรากฏทั้งหมด 656 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 38.91 ของการใช้คำเชื่อมทุกประเภท รองลงมาคือ คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ ปรากฏทั้งหมด 423 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.09 และพบน้อยที่สุดคือ คำเชื่อมแสดงการสรุปความ ปรากฏเพียง 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.06

5.4 กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่

จากการศึกษา ประเภทความสัมพันธ์คำเชื่อมในภาษาไทยของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบความสัมพันธ์ของคำเชื่อม 13 ประเภท ได้แก่

5.4.1 คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน

คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อแสดงความสอดคล้อง เป็นไปในทำนองเดียวกัน ไม่ขัดแย้งกัน คล้ายตามกัน หรือกล่าวรวมกันได้ของเหตุการณ์นั้น โดยใช้คำเชื่อม

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกันของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบ 11 รูป ปรากฏทั้งหมด 619 ครั้ง ได้แก่ “และ” “กับ” “อีก” “อีกด้วย” “อีกอย่าง” “พร้อมกัน” “นอกจาก” “แถม” “พร้อม” “รวมทั้ง” และ “นอกจากนี้” ดังแสดงในตารางที่ 5.42

ตารางที่ 5.42

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน	ความถี่	ร้อยละ
และ	419	67.69
กับ	103	16.64
อีก	63	10.18
อีกด้วย	12	1.94
อีกอย่าง	7	1.13
พร้อมกัน	6	0.97
นอกจาก	4	0.65
แถม	2	0.32
พร้อม	1	0.16
รวมทั้ง	1	0.16
นอกจากนี้	1	0.16
รวม	619	100

ตารางที่ 5.42 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “และ” เพื่อแสดงการคล้ายตามกัน มากที่สุด จำนวน 419 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 67.69 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “กับ” ปรากฏ 103 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.64 และพบน้อยที่สุดปรากฏเพียง 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.16 ได้แก่ “พร้อม” “รวมทั้ง” และ “นอกจากนี้”

ตัวอย่างที่ 147

ธนาคารความดีแห่งนี้มีไว้เพื่อให้นักเรียนที่ทำความดีในแต่ละวันมาฝากความดีไว้ที่ธนาคาร, และนักเรียนที่มาฝากก็จะได้คะแนนสะสมไปเรื่อยๆ *ท/ ศกว/1/46 (90: 47-49)*
 รูปภาพ “และ” เป็นคำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกันระหว่าง “ธนาคารความดีแห่งนี้มีไว้เพื่อให้นักเรียนที่ทำความดีในแต่ละวันมาฝากความดีไว้ที่ธนาคาร” กับ “นักเรียนที่มาฝากก็จะได้คะแนนสะสมไปเรื่อยๆ ”

ตัวอย่างที่ 148

ชุดนักเรียนจะใส่วันจันทร์ กับวันศุกร์ *ท/ ศกว/1/58 (115:47)*
 รูปภาพ “กับ” เป็นคำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกันระหว่าง “ชุดนักเรียนจะใส่วันจันทร์” กับ “วันศุกร์”

ตัวอย่างที่ 149

อาชีพที่ฉันชอบคือ อาชีพแต่งเพลง, ...อีกอาชีพหนึ่งก็คืออาชีพทำขนม *ท/ ศกว/2/53 (103:1-13)*
 รูปภาพ “อีก” เป็นคำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกันระหว่าง “อาชีพที่ฉันชอบคือ อาชีพแต่งเพลง” กับ “อาชีพหนึ่งก็คืออาชีพทำขนม”

5.4.2 คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง

คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ที่ไม่เป็นไปในทำนองเดียวกันหรือขัดแย้งกัน โดยใช้คำเชื่อม

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงความขัดแย้งของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบ 10 รูป ปรากฏทั้งหมด 189 ครั้ง ได้แก่ “แต่” “ส่วน” “แต่ว่า” และ “ไม่จั้น” “แต่...ก็” “ถึงแม้...แต่” “ถึงแม้...แต่...ก็” “แม้...ก็” “ถึงแม้...ก็” และ “ถึง...แต่ก็” ดังแสดงในตารางที่ 5.43

ตารางที่ 5.43

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง	ความถี่	ร้อยละ
แต่	123	65.08
ส่วน	32	16.93
แต่...ก็	21	11.11
ถึงแม้...แต่...ก็	3	1.59
แม้...ก็	3	1.59
ถึงแม้...แต่	2	1.06
แต่ว่า	2	1.06
ไม่จั้น	1	0.53
ถึงแม้...ก็	1	0.53
ถึง...แต่ก็	1	0.53
รวม	189	100

ตารางที่ 5.43 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม“แต่” เพื่อแสดงความขัดแย้ง มากที่สุด จำนวน 123 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 65.08 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “ส่วน” ปรากฏ 32 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.93 และพบน้อยที่สุดปรากฏเพียง 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.53 ได้แก่ “ไม่จั้น” “ถึงแม้...ก็” และ “ถึง...แต่ก็”

ตัวอย่างที่ 150

ชุมนุมที่โรงเรียนได้จัดขึ้นให้มีก็มีมากมายเป็นร้อยชุมนุม, แต่ฉันเลือกชุมนุมรักษ
สิ่งแวดล้อม

ท/ ศกว/1/55 (107:32-33)

รูปภาพ “แต่” เป็นคำเชื่อมแสดงความขัดแย้งระหว่าง “ชุมนุมที่โรงเรียนได้จัดขึ้นให้มีก็มีมากมายเป็นร้อยชุมนุม” กับ “ฉันเลือกชุมนุมรักษสิ่งแวดล้อม”

ตัวอย่างที่ 151

ขาแก้วตกใจมากจึงสลบไป และจมน้ำไป, ส่วนกล้าซึ่งไม่มีใครช่วยก็จมน้ำเสียชีวิตไปใน
ที่สุด

ท/ ศกว/3/53 (89:31-33)

รูปภาพ “ส่วน” เป็นคำเชื่อมแสดงความขัดแย้งระหว่าง “ชบาแก้วตกใจมากจึงสลบไป และจมน้ำไป” กับ “กล้าซึ่งไม่มีใครช่วยก็จมน้ำเสียชีวิตไปในที่สุด”

ตัวอย่างที่ 152

ถ้าคนเล่นซ็อบภาคสองไปเล่นแล้วชอบ ก็จะไปติดตามภาคต่อไปเรื่อยๆ นั่นก็เป็นอีกวิธีที่ทำให้เกมที่เราคิดนั้นขายดียิ่งขึ้นและทำให้เป็นเกมยอดเยี่ยมยิ่งขึ้น, แต่ว่าการลงมือทำนั้นไม่ได้ง่ายอย่างที่คิด ท/ ศกว/2/49 (96:28-32)

รูปภาพ “แต่ว่า” เป็นคำเชื่อมแสดงความขัดแย้งระหว่าง “ถ้าคนเล่นซ็อบภาคสองไปเล่นแล้วชอบ...” กับ “การลงมือทำนั้นไม่ได้ง่ายอย่างที่คิด”

5.4.3 คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์

คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ โดยจะมีคำเชื่อมแสดงลำดับในการเกิดขึ้นก่อนหลัง หรือแสดงความต่อเนื่องของเหตุการณ์

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบ 3 ประเภท ได้แก่ 1) คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดก่อน 2) คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดภายหลัง และ 3) คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกัน

5.4.3.1 คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดก่อน

คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดก่อน หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนจะมีอีกเหตุการณ์หนึ่งตามมา

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบ 7 รูป ปรากฏทั้งหมด 65 ครั้ง ได้แก่ “เมื่อ” “เมื่อ...ก็” “พอ” “พอ...ก็” “เมื่อ...แล้ว” “หลังจาก...แล้ว” และ “พอ...แล้ว” ดังแสดงในตารางที่ 5.44

ตารางที่ 5.44

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์	ความถี่	ร้อยละ
เมื่อ	30	46.15
เมื่อ...ก็	13	20
พอ	8	12.31
พอ...ก็	7	10.77
เมื่อ...แล้ว	5	7.69
หลังจาก...แล้ว	1	1.54
พอ...แล้ว	1	1.54
รวม	65	100

ตารางที่ 5.44 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “เมื่อ” เพื่อแสดงลำดับเหตุการณ์มากที่สุด จำนวน 30 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.15 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมา “เมื่อ...ก็” ปรากฏ 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20 และพบน้อยที่สุดปรากฏ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.54 ได้แก่ “หลังจาก...แล้ว” และ “พอ...แล้ว”

ตัวอย่างที่ 153

เมื่อตอนฉันอยู่นูบาล 1, คุณครูสอนให้ฉันระบายสีอย่างไรให้ถูกต้องและระบายอย่างไรให้สวยงาม₂ ท/ ศกว/2/50 (97:21-22)

รูปภาพ “เมื่อ” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ระหว่าง “ตอนฉันอยู่นูบาล 1” กับ “คุณครูสอนให้ฉันระบายสีอย่างไรให้ถูกต้องและระบายอย่างไรให้สวยงาม”

ตัวอย่างที่ 154

พอ ๐ ทำแผลเสร็จ₁, ๐ รู้สึกเดินไม่ค่อยสะดวก₂ ท/ ศกว/2/52 (102:23)

รูปภาพ “พอ” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ระหว่าง “๐ ทำแผลเสร็จ” กับ “๐ รู้สึกเดินไม่ค่อยสะดวก”

ตัวอย่างที่ 155

เมื่อ $\emptyset$ พุดเสรีจ₁ $\emptyset$ ก็₂ จะเลิกแถวไปเรียน₂

ท/ ศกว/1/56 (110:48)

รูปภาพ “เมื่อ...ก็” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ระหว่าง “ $\emptyset$ พุดเสรีจ” กับ “ $\emptyset$ จะเลิกแถวไปเรียน”

5.4.3.2 คำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดภายหลัง

คำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกันคำเชื่อมแสดงวิธีการ หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงลักษณะหรือวิธีการของการกระทำหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประโยคที่ปรากฏนามาก่อน

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดภายหลังของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบ 9 รูป ปรากฏทั้งหมด 62 ครั้ง ได้แก่ “แล้ว” “ก่อน” “แล้ว...ก็” “แล้วก็” “หลังจากนั้น” “จากนั้น” “แล้วจากนั้นต่อมาก็” “หลังจากนั้นต่อมาก็” และ “ก่อน...ก็” ดังแสดงในตารางที่ 5.45

ตารางที่ 5.45

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดภายหลังของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดภายหลัง	ความถี่	ร้อยละ
แล้ว	33	53.23
ก่อนที่	8	12.90
แล้ว...ก็	7	11.29
แล้วก็	6	9.68
หลังจากนั้น	3	4.84
จากนั้น	2	3.23
แล้วจากนั้นต่อมาก็	1	1.61
หลังจากนั้นต่อมาก็	1	1.61
ก่อน...ก็	1	1.61
รวม	62	100

ตารางที่ 5.45 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “แล้ว” เพื่อแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดภายหลังมากที่สุด จำนวน 33 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 53.23 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “ก่อน” ปรากฏ 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.90 และพบ

น้อยที่สุดปรากฏ 1 ครั้ง คิดเป็น ร้อยละ 1.61 ได้แก่ “แล้วจากนั้นต่อมาก็” “หลังจากนั้นต่อมาก็” และ “ก่อน...ก็”

ตัวอย่างที่ 156

ถึงแม้บางรางวัลเราจะไม่ได้บ้างแต่เราก็ยังมีประสบการณ์ที่ดี และเราก็จะหา

จุดบกพร่อง₁ แล้วนำไปแก้ไขมาแข่งขันอีก₂ ท/ ศกว/1/47 (92:23-26)

รูปภาพ “แล้ว” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ระหว่าง “เราก็จะหาจุดบกพร่อง” กับ “นำไปแก้ไขมาแข่งขันอีก”

ตัวอย่างที่ 157

อาชีพต่างๆ อาชีพต่างก็มีความหมาย ...เราควรจะคิดให้ดี, ก่อนที่จะเลือกทำสิ่งนั้นลงไป₂

ท/ ศกว/2/51 (101:48-50)

รูปภาพ “ก่อน” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ระหว่าง “เราควรจะคิดให้ดี” กับ “จะเลือกทำสิ่งนั้นลงไป”

ตัวอย่างที่ 158

แล้ว $\emptyset$ นำไปใช้ในชีวิตจริงทางด้านอาชีพ₁ $\emptyset$ ก็คงเจริญรุ่งเรืองอย่างที่บอก₂

ท/ ศกว/2/51 (101:60)

รูปภาพ “แล้ว...ก็” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ระหว่าง “ $\emptyset$ นำไปใช้ในชีวิตจริงทางด้านอาชีพ” กับ “ $\emptyset$ คงเจริญรุ่งเรืองอย่างที่บอก”

5.4.3.3 คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกัน

คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกัน หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่ามีความเกี่ยวข้องกัน เกิดขึ้นต่อเนื่องกันเป็นลำดับ

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกันของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบ 1 รูป ได้แก่ “ก็” ปรากฏทั้งหมด 223 ครั้ง

ตัวอย่างที่ 159

ไม่ว่าอาชีพไหนๆ, ก็เป็นอาชีพที่สำคัญด้วยกันทั้งหมด₂ ท/ ศกว/2/46 (91:48)

รูปภาพ “ก็” เป็นคำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ระหว่าง “ไม่ว่าอาชีพไหนๆ” กับ “เป็นอาชีพที่สำคัญด้วยกันทั้งหมด”

ตัวอย่างที่ 160

ฉันว่าการรู้จักแก้ปัญหาจากการป่วยได้เอง, $\emptyset$ ก็สามารถเก่งเหมือนพยาบาลแล้ว₂

ท/ ศกว/2/57 (112:47)

รูปภาพา “ก็” เป็นคำเชื่อมลำดับเหตุการณ์ ระหว่าง “ฉันว่าการรู้จักแก้ปัญหาจากการป่วยได้เอง” กับ “๐ สามารถเก่งเหมือนพยาบาลแล้ว”

ตัวอย่างที่ 161

ทั้งราคาน้ำมันก็แพง, ทำให้สินค้าอื่นๆ ก็พลอยต้องขึ้นราคาไปด้วย

ท/ ศกว/2/57 (112:47)

รูปภาพา “ก็” เป็นคำเชื่อมลำดับเหตุการณ์ ระหว่าง “ทั้งราคาน้ำมันแพง” กับ “ทำให้สินค้าอื่นๆ พลอยต้องขึ้นราคาไปด้วย”

5.4.4 คำเชื่อมแสดงเวลา

คำเชื่อมแสดงเวลา หมายถึง การใช้คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์ที่แสดงเวลาการเกิดเหตุการณ์ โดยมีเงื่อนไขของเวลาเข้ามาเกี่ยวข้อง พบคำเชื่อมแสดงเวลา 3 ประเภท ได้แก่ 1) คำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ 2) คำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ และ 3) คำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน

5.4.4.1 คำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์

คำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ หมายถึง การใช้คำเชื่อมเพื่อแสดงความสัมพันธ์ว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประโยคหรือข้อความนั้นเกิดขึ้นเมื่อใด

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบคำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ พบเพียง 1 รูป ปราภฏทั้งหมด 10 ครั้ง ได้แก่ “ตั้งแต่”

ตัวอย่างที่ 162

โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัยเป็นโรงเรียนที่ผมใฝ่ฝันจะเข้ามาเรียน, ตั้งแต่สมัยประถมศึกษาปีที่ 6 ที่โรงเรียนอนุบาล

ท/ ศกว/1/48 (93:1-2)

รูปภาพา “ตั้งแต่” เป็นคำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ ระหว่าง “โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัยเป็นโรงเรียนที่ผมใฝ่ฝันจะเข้ามาเรียน” กับ “สมัยประถมศึกษาปีที่ 6 ที่โรงเรียนอนุบาล”

ตัวอย่างที่ 163

โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัยนี้ก่อตั้งมาหลายปีแล้ว, ตั้งแต่ผมมันยังไม่เกิด

ท/ ศกว/1/59 (116:8-9)

รูปภาพา “ตั้งแต่” เป็นคำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ ระหว่าง “โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัยนี้ก่อตั้งมาหลายปีแล้ว” กับ “ผมมันยังไม่เกิด”

ตัวอย่างที่ 164

ตั้งแต่ฉันก้าวเข้ามาในโรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัยแห่งนี้₁ ทำให้ฉันได้ความรู้ที่มากขึ้น₂

ท/ ศกว/1/57 (111:1-2)

รูปภาพ “ตั้งแต่” เป็นคำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ ระหว่าง “ฉันก้าวเข้ามาในโรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัยแห่งนี้” กับ “ทำให้ฉันได้ความรู้ที่มากขึ้น”

5.4.4.2 คำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์

คำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ หมายถึง การใช้คำเชื่อมเพื่อแสดงความสัมพันธ์ว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นในประโยคหรือข้อความนั้นสิ้นสุดลงเมื่อใด

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบ 6 รูป ปรากฏทั้งหมด 61 ครั้ง ได้แก่ “จน” “ในที่สุด” “จนกระทั่ง” “จนในที่สุด” “จนต่อมา” และ “จนบัดนี้” ดังแสดงในตารางที่ 5.46

ตารางที่ 5.46

แสดงความถี่ และร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์	ความถี่	ร้อยละ
จน	34	55.74
ในที่สุด	12	19.67
จนกระทั่ง	7	11.48
จนในที่สุด	5	8.20
จนต่อมา	2	3.28
จนบัดนี้	1	1.64
รวม	61	100

ตารางที่ 5.46 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ พบ “จน” ปรากฏมากที่สุด จำนวน 34 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 55.74 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “ในที่สุด” ปรากฏ 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.67 และพบน้อยที่สุดคือ “จนบัดนี้” ปรากฏ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.64

ตัวอย่างที่ 165

ผมก็รู้ว่าไม่ง่ายเลยใน 1 วันของโรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย เพราะงานและการบ้านต่างๆ

มีมาก₁ จน Ø แทบไม่ได้พัก₂

ท/ ศกว/1/48 (93:9-10)

รูปภาพ “จน” เป็นคำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ระหว่าง “ผมก็รู้ว่าไม่ง่ายเลยใน 1 วันของโรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย เพราะงานและการบ้านต่างๆ มีมาก” กับ “Ø แทบไม่ได้พัก”

ตัวอย่างที่ 166

หญิงสาวรู้สึกเหมือนจะใกล้คลอด₁ และ ในที่สุด Ø ก็ได้คลอดบุตรออกมา 1 คน₂

ท/ ศกว/3/55 (93:18-19)

รูปภาพ “ในที่สุด” เป็นคำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ระหว่าง “หญิงสาวรู้สึกเหมือนจะใกล้คลอด” กับ “Ø ก็ได้คลอดบุตรออกมา 1 คน”

ตัวอย่างที่ 167

ชบาแก้วและกล้านั่งรออยู่นาน จน Ø ต้องเดินออกตามหา₁ จนกระทั่ง Ø ไปเห็นบุญมานอนเสียชีวิต₂

ท/ ศกว/3/53 (89:20-22)

รูปภาพ “จนกระทั่ง” เป็นคำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ระหว่าง “ชบาแก้วและกล้านั่งรออยู่นาน จน Ø ต้องเดินออกตามหา” กับ “Ø ไปเห็นบุญมานอนเสียชีวิต”

5.4.4.3 คำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน

คำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ ว่าเหตุการณ์หนึ่งนั้นเกิดขึ้นในเวลาเดียวกันกับเหตุการณ์ใด

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบทั้งหมด 4 รูป ปรากฏทั้งหมด 17 ครั้ง ได้แก่ “ทันใดนั้น” “ขณะนั้น” “ระหว่างที่” และ “ขณะนั้น” ดังแสดงในตารางที่ 5.47

ตารางที่ 5.47

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน	ความถี่	ร้อยละ
ทันใดนั้น	7	41.18
ขณะนั้น	4	23.53
ระหว่างที่	4	23.53
ขณะนี้	2	11.76
รวม	17	100

ตารางที่ 5.47 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “ทันใดนั้น” เพื่อแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน มากที่สุด ปรากฏ 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 43.75 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “(ใน) ขณะนั้น” และ ระหว่าง(ที่) ปรากฏค่าละ 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.53 และพบน้อยที่สุดคือ “ขณะนี้” ปรากฏ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.76

ตัวอย่างที่ 168

แม่กับลูกต่างบอกตากันเพื่อว่าใครคนใดคนหนึ่งจะหายไปกับคลื่นน้ำ, ทันใดนั้นมีนกอินทรีผ่านมาจึงคาบลูกน้อยไป ท/ ศกว/3/56 (95:54-55)

รูปภาพ “ทันใดนั้น” เป็นคำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันระหว่าง “แม่กับลูกต่างบอกตากันเพื่อว่าใครคนใดคนหนึ่งจะหายไปกับคลื่นน้ำ” กับ “มีนกอินทรีผ่านมาจึงคาบลูกน้อยไป”

ตัวอย่างที่ 169

ขณะนั้นใจกำลังวิ่งเล่นกับแมวตัวโปรด พวกเขาวิ่งไล่กันอย่างสนุกสนาน, แต่แล้วก็พลาดทำตกแคร่หน้าบ้านโดยที่แม่ของใจห้ามไว้ไม่ทัน ท/ ศกว/3/46 (77:22-25)

รูปภาพ “ขณะนั้น” เป็นคำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันระหว่าง “ใจกำลังวิ่งเล่นกับแมวตัวโปรด พวกเขาวิ่งไล่กันอย่างสนุกสนาน” กับ “แต่แล้วก็พลาดทำตกแคร่หน้าบ้านโดยที่แม่ของใจห้ามไว้ไม่ทัน”

ตัวอย่างที่ 170

ระหว่างที่ใจกำลังจะปล้ำเธอ, ดำก็โผล่มาช่วยเธอ ท/ ศกว/3/57 (97:70-71)

รูปภาพ “ระหว่างที่” เป็นคำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันระหว่าง “ไม่ค้ำกำลังจะปล้ำเธอ” กับ “ดำก็โผล่มาช่วยเธอ”

5.4.5 คำเชื่อมแสดงการขยายความ

คำเชื่อมแสดงการขยายความ หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ที่แสดงการอธิบายความหมาย หรือระบุข้อมูลของเหตุการณ์ที่นำมาก่อนให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงการขยายความของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบทั้งหมด 4 รูป ปรากฏทั้งหมด 122 ครั้ง ได้แก่ “คือ” “ซึ่ง” “ก็คือ” และ “แปลว่า” ดังแสดงในตารางที่ 5.48

ตารางที่ 5.48

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงการขยายความ
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงการขยายความ	ความถี่	ร้อยละ
คือ	74	60.65
ซึ่ง	43	35.25
ก็คือ	3	2.45
แปลว่า	2	1.64
รวม	79	100

ตารางที่ 5.48 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อม “คือ” เพื่อแสดงการขยายความ มากที่สุด จำนวน 74 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 60.65 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “ซึ่ง” ปรากฏ 43 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.25 และพบน้อยที่สุดคือ “แปลว่า” ปรากฏ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.64

ตัวอย่างที่ 171

ผลงานดีเด่นของโรงเรียน คือ ได้รับคัดเลือกจากกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการให้เป็นโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น₂ ท/ ศกว/1/52 (100:4-6)

รูปภาพ “คือ” เป็นคำเชื่อมแสดงการขยายความระหว่าง “ผลงานดีเด่นของโรงเรียน” กับ

“ได้รับคัดเลือกจากกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการให้เป็นโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น”

ตัวอย่างที่ 172

ส่วนอาชีพที่ 3 ที่ชอบรองลงมาจากตำรวจ, ก็คือศิลปิน₂ ท/ ศกว/2/51 (100:29)

รูปภาพ “ก็คือ” เป็นคำเชื่อมแสดงการขยายความระหว่าง “ส่วนอาชีพที่ 3 ที่ชอบรองลงมาจากตำรวจ” กับ “ศิลปิน”

ตัวอย่างที่ 173

โรงเรียนของฉันมีปรัชญาว่า “นตฺถิ ปญฺญา สมาอาภา”₁, แปลว่า แสงสว่างเสมอด้วยปัญญาไม่มี₂ ท/ ศกว/1/57 (113:50-51)

รูปภาพ “แปลว่า” เป็นคำเชื่อมแสดงการขยายความระหว่าง “โรงเรียนของฉันมีปรัชญาว่า “นตฺถิ ปญฺญา สมาอาภา”” กับ “แสงสว่างเสมอด้วยปัญญาไม่มี”

ตัวอย่างที่ 174

โรงเรียนแห่งนี้ที่ฉันกำลังกล่าวถึงก็คือ โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย, ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ฉัน

กำลังศึกษาอยู่ในขณะนี้₂ ท/ ศกว/1/46 (89:20-211)

รูปภาพ “ซึ่ง” เป็นคำเชื่อมเน้นความสัมพันธ์ ระหว่าง “โรงเรียนแห่งนี้ที่ฉันกำลังกล่าวถึงก็คือ โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย” กับ “เป็นโรงเรียนที่ฉันกำลังศึกษาอยู่ในขณะนี้”

5.4.6 คำเชื่อมแสดงเหตุ

คำเชื่อมแสดงเหตุ หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์โดยใช้คำเชื่อมที่แสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์หนึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดอีกเหตุการณ์หนึ่ง

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงเหตุของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบทั้งหมด 4 รูป ปรากฏทั้งหมด 106 ครั้ง ได้แก่ “เพราะ” “เพราะว่า” “เนื่องจาก” และ “เนื่องมาจาก” ดังแสดงในตารางที่ 5.49

ตารางที่ 5.49

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงเหตุ
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงเหตุ	ความถี่	ร้อยละ
เพราะ	93	87.74
เพราะว่า	6	5.66
เนื่องจาก	4	3.77
เนื่องมาจาก	3	2.83
รวม	106	100

ตารางที่ 5.49 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อมแสดงเหตุ พบ “เพราะ” ปรากฏมากที่สุด จำนวน 93 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 87.74 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “เพราะว่า” ปรากฏ 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.66 “เนื่องจาก” ปรากฏ 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.77 และพบน้อยที่สุดคือ “เนื่องมาจาก” ปรากฏ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.83

ตัวอย่างที่ 175

...พอนานไปน้ำเริ่มขุ่นครึบ, เพราะมีแต่คนทิ้งขยะ และของเน่าเสียลงในน้ำ₂

ท/ ศกว/1/59 (116:30-32)

รูปภาพ “เพราะ” เป็นคำเชื่อมแสดงเหตุระหว่าง “พอนานไปน้ำเริ่มขุ่นครึบ” กับ “มีแต่คนทิ้งขยะ และของเน่าเสียลงในน้ำ”

ตัวอย่างที่ 176

...หนังสือสุภาสิตไทยซึ่งเล่มนี้ฉันชอบมาก, เพราะว่าสอนให้รู้จักความหมายของคำนั้น เวลาผู้ใหญ่พูดจะได้เข้าใจ₂

ท/ ศกว/1/57 (112:32-33)

รูปภาพ “เพราะว่า” เป็นคำเชื่อมแสดงเหตุระหว่าง “หนังสือสุภาสิตไทยซึ่งเล่มนี้ฉันชอบมาก” กับ “สอนให้รู้จักความหมายของคำนั้น เวลาผู้ใหญ่พูดจะได้เข้าใจ”

ตัวอย่างที่ 177

เนื่องจากสินค้ามีเกรดต่ำ, ผมจึงหมดสงสัยว่าทำไมคนที่เป็นลูกค้าจึงไม่เข้าร้านคุณเจเจ₂

ท/ ศกว/2/48 (94:17-18)

รูปภาษา “เนื่องจาก” เป็นคำเชื่อมแสดงเหตุระหว่าง “สินค้ามีเกรดต่ำ” กับ “ผมจึงหมดสงสัยว่าทำไมคนที่เป็นลูกค้าจึงไม่เข้าร้านคุณเจเจ”

5.4.7 คำเชื่อมแสดงผล

คำเชื่อมแสดงผล หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์โดยใช้คำเชื่อมที่แสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์หนึ่งเป็นผลของการเกิดอีกเหตุการณ์หนึ่ง

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงผลของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบคำเชื่อมแสดงผล พบทั้งหมด 7 รูป ปรากฏทั้งหมด 228 ครั้ง ได้แก่ “จึง” “ก็” “ดังนั้น” “เพราะมิฉะนั้น” “เพราะฉะนั้น” “ดังนั้นจึง” และ “มิฉะนั้นก็” ดังแสดงในตารางที่ 5.50

ตารางที่ 5.50

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงผล
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงผล	ความถี่	ร้อยละ
จึง	184	80.70
ก็	32	14.04
ดังนั้น	6	2.63
เพราะมิฉะนั้น	3	1.32
เพราะฉะนั้น	1	0.44
ดังนั้นจึง	1	0.44
มิฉะนั้นก็	1	0.44
รวม	228	100

ตารางที่ 5.50 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อมแสดงผล พบ “จึง” ปรากฏมากที่สุด จำนวน 184 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 80.70 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “ก็” ปรากฏ 32 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.04 และพบน้อยที่สุด ปรากฏเพียง 1 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.44 ได้แก่ “เพราะฉะนั้น” “ดังนั้นจึง” และ “มิฉะนั้นก็”

ตัวอย่างที่ 178

ฉันชอบตุ๊กตาบาร์บี้₁ จึงอยากตัดชุดตุ๊กตาบาร์บี้ชาย₂   ท/ ศกว/2/56 (109:21)

รูปภาพ “จึง” เป็นคำเชื่อมแสดงผลระหว่าง “ฉันชอบตุ๊กตาบาร์บี้” กับ “อยากตัดชุดตุ๊กตาบาร์บี้ชาย”

ตัวอย่างที่ 179

...หมอต้องรู้ทุกเรื่องเกี่ยวกับการแพทย์, ...ดังนั้นใครที่จะไปเป็นคุณหมอต้องขยัน เรียนเก่ง
ความจำดีมาก ๆ เลยทีเดียว₂   ท/ ศกว/2/52 (103:29-39)

รูปภาพ “ดังนั้น” เป็นคำเชื่อมแสดงผลระหว่าง “หมอต้องรู้ทุกเรื่องเกี่ยวกับการแพทย์” กับ “ใครที่จะไปเป็นคุณหมอต้องขยัน เรียนเก่ง ความจำดีมาก ๆ เลยทีเดียว”

ตัวอย่างที่ 180

เมื่อเวลาเราทำขนม เราต้องตั้งใจทำ, เพราะมิฉะนั้นขนมที่เราทำออกมาอาจจะไม่อร่อย
ทำให้เปลืองวัสดุไป₂   ท/ ศกว/2/53 (104:18-19)

รูปภาพ “เพราะมิฉะนั้น” เป็นคำเชื่อมแสดงผลระหว่าง “เมื่อเวลาเราทำขนม เราต้องตั้งใจทำ” กับ “ขนมที่เราทำออกมาอาจจะไม่อร่อย ทำให้เปลืองวัสดุไป”

5.4.8 คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข

คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์โดยใช้คำเชื่อมที่แสดงให้เห็นว่าการเกิดขึ้นของเหตุการณ์หนึ่งขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของอีกเหตุการณ์หนึ่ง

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงเงื่อนไขของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบทั้งหมด 5 รูป ปราบกฏทั้งหมด 69 ครั้ง ได้แก่ “ถ้า” และ “เมื่อ” “ถ้า...ก็” “ถ้าหาก...ก็” และ “หาก...ก็” ดังแสดงในตารางที่ 5.51

ตารางที่ 5.51
แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงเงื่อนไข
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข	ความถี่	ร้อยละ
ถ้า	34	49.28
ถ้า...ก็	30	43.48
ถ้าหาก...ก็	2	2.90
เพื่อ	2	2.90
หาก...ก็	1	1.45
รวม	69	100

ตารางที่ 5.51 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข พบ “ถ้า” ปรากฏมากที่สุด จำนวน 34 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 49.28 ของคำเชื่อมประเภทนี้ รองลงมาคือ “ถ้า...ก็” ปรากฏ 30 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 43.48 และพบน้อยที่สุดคือ “หาก...ก็” ปรากฏ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.45

ตัวอย่างที่ 181

ฉันนึกถึงสถานที่ที่สำคัญแห่งหนึ่งซึ่งรองลงมาจากบ้านของฉัน₁ ฉันคิดว่าน่าจะเป็นสถานศึกษา₂

ท/ ศกว/1/46 (89:1-3)

รูปภาพา “ถ้า” เป็นคำเชื่อมแสดงเงื่อนไขระหว่าง “นึกถึงสถานที่ที่สำคัญแห่งหนึ่งซึ่งรองลงมาจากบ้านของฉัน” กับ “ฉันคิดว่าน่าจะเป็นสถานศึกษา”

ตัวอย่างที่ 182

ถ้า ๐ คนอีก₁ ๐ จะถูกตักเตือนและ ๐ จะถูกทำโทษด้วยวิธีการต่างๆ₂

ท/ ศกว/2/53 (104:18-19)

รูปภาพา “ถ้า” เป็นคำเชื่อมแสดงเงื่อนไขระหว่าง “๐ คนอีก” กับ “๐ จะถูกตักเตือนและ ๐ จะถูกทำโทษด้วยวิธีการต่างๆ”

ตัวอย่างที่ 183

...เพื่อแม่ไม่สบาย₁ ๐ จะได้รักษาพ่อแม่₂

ท/ ศกว/2/58 (113:8)

รูปภาพา “เพื่อ” เป็นคำเชื่อมแสดงเงื่อนไขระหว่าง “แม่ไม่สบาย” กับ “Ø จะได้รับการพ่อแม่”

5.4.9 คำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์

คำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ หมายถึง การใช้คำเชื่อมเพื่อแสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์หนึ่งซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ของการเกิดอีกเหตุการณ์หนึ่ง

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบเพียง 1 รูป ปรากฏทั้งหมด 77 ครั้ง ได้แก่ “เพื่อ”

ตัวอย่างที่ 184

ธนาคารความดีแห่งนี้มีไว้ ₁ เพื่อให้นักเรียนที่ทำความดีในแต่ละวันมาฝากความดีไว้ที่ธนาคาร และนักเรียนที่มาฝากก็จะได้คะแนนสะสมไปเรื่อยๆ ₂ *ท/ศกว/2/53 (104:18-19)*
 รูปภาพา “เพื่อ” เป็นคำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ระหว่าง “ธนาคารความดีแห่งนี้มีไว้” กับ “ให้นักเรียนที่ทำความดีในแต่ละวันมาฝากความดีไว้ที่ธนาคาร...”

ตัวอย่างที่ 185

...วันหยุดหรือเวลาว่างก็ออกแบบชุดเสื้อผ้าตุ๊กตาบาร์บี้เป็นอาชีพเสริมไว้สำหรับทำ ₁ เพื่อลดความเครียดออกจากที่ที่เราทำงานหนักมาทุกวัน ₂ *ท/ศกว/2/56 (109:29-32)*
 รูปภาพา “เพื่อ” เป็นคำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ระหว่าง “วันหยุดหรือเวลาว่างก็ออกแบบชุดเสื้อผ้าตุ๊กตาบาร์บี้เป็นอาชีพเสริมไว้สำหรับทำ” กับ “ลดความเครียดออกจากที่ที่เราทำงานหนักมาทุกวัน”

ตัวอย่างที่ 186

ฝ่ายขายนั้นจึงเดินไปสระน้ำ ₁ เพื่อไปหาปลาทำอาหารกิน ₂ *ท/ศกว/3/47 (80:36-37)*
 รูปภาพา “เพื่อ” เป็นคำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ระหว่าง “ฝ่ายขายนั้นจึงเดินไปสระน้ำ” กับ “ไปหาปลาทำอาหารกิน”

5.4.10 คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง

คำเชื่อมคำเชื่อมแสดงตัวอย่าง หมายถึง การใช้คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์เพื่อแสดงให้เห็นว่าในข้อความที่กล่าวนำมาข้างหน้ามีการแสดงรายละเอียดหรือให้ตัวอย่างโดยใช้คำเชื่อม

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงตัวอย่างของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบทั้งหมด 2 รูป ปรากฏทั้งหมด 35 ครั้ง ได้แก่ “เช่น” และ “อย่างเช่น” ดังแสดงในตารางที่ 5.52

ตารางที่ 5.52

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงตัวอย่าง
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง	ความถี่	ร้อยละ
เช่น	33	94.29
อย่างเช่น	2	5.71
รวม	35	100

ตารางที่ 5.52 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง พบ “เช่น” ปรากฏมากที่สุด จำนวน 33 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 94.29 ของคำเชื่อมประเภทนี้ และพบน้อยที่สุดคือ “อย่างเช่น” ปรากฏ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.71

ตัวอย่างที่ 187

...อีกทั้งยังมีชุมนุมซึ่งเป็นชุมนุมที่ให้เลือกมากมาย ₁ เช่น ชุมนุมประชาสัมพันธ์ ชุมนุมพยาบาล ชุมนุมห้องสมุด เป็นต้น₂ *ท/ ศกว/1/54 (104:19-20)*

รูปภาพ “เช่น” เป็นคำเชื่อมแสดงตัวอย่างระหว่าง “อีกทั้งยังมีชุมนุมซึ่งเป็นชุมนุมที่ให้เลือกมากมาย” กับ “ชุมนุมประชาสัมพันธ์ ชุมนุมพยาบาล ชุมนุมห้องสมุด เป็นต้น”

ตัวอย่างที่ 188

ปัจจุบันอาชีพมีมากมายหลายสาขา ₁ เช่น คุณครู ตำรวจ ทหาร พยาบาล ค้าขาย เป็นต้น₂ *ท/ ศกว/2/46 (90:4-5)*

รูปภาพ “เช่น” เป็นคำเชื่อมแสดงตัวอย่างระหว่าง “ปัจจุบันอาชีพมีมากมายหลายสาขา” กับ “คุณครู ตำรวจ ทหาร พยาบาล ค้าขาย เป็นต้น”

ตัวอย่างที่ 189

โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัยนั้นยังมีสถานที่สวยงามอีกมากมาย ₁ อย่างเช่น ห้องสมุด₂ *ท/ ศกว/2/53 (104:18-19)*

รูปภาพ “อย่างเช่น” เป็นคำเชื่อมแสดงตัวอย่างระหว่าง “โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัยนั้นยังมีสถานที่สวยงามอีกมากมาย” กับ “ห้องสมุด”

5.4.11 คำเชื่อมแสดงวิธีการ

คำเชื่อมแสดงวิธีการ หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงลักษณะหรือวิธีการของการกระทำหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประโยคที่ปรากฏนำมาก่อน

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงวิธีการของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบทั้งหมด 2 คำ ปรากฏทั้งหมด 47 ครั้ง ได้แก่ “ด้วย” และ “โดย” ดังแสดงในตารางที่ 5.53

ตารางที่ 5.53

แสดงความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแสดงวิธีการ
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่

คำเชื่อมแสดงวิธีการ	ความถี่	ร้อยละ
ด้วย	25	53.19
โดย	22	46.81
รวม	47	100

ตารางที่ 5.53 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อมแสดงวิธีการ พบมากที่สุดคือ “ด้วย” ปรากฏ 25 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 53.19 ของคำเชื่อมประเภทนี้ และรองลงมาคือ “โดย” ปรากฏ 22 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.81

ตัวอย่างที่ 190

แก้วและลูกต่างก็ร้องไห้ ด้วยความเสียใจ₂ *ท/ ศกว/3/46 (78:58)*

รูปภาพ “ด้วย” เป็นคำเชื่อมระหว่าง “ความเสียใจ” เพื่อแสดงวิธีการของ “แก้วและลูกต่างก็ร้องไห้”

ตัวอย่างที่ 191

...ท้องก็ร้องขึ้น ด้วยความเจ็บปวด₂ *ท/ ศกว/3/58 (99:43)*

รูปภาพ “ด้วย” เป็นคำเชื่อมระหว่าง “ความเจ็บปวด” เพื่อแสดงวิธีการของ “ท้องก็ร้องขึ้น”

ตัวอย่างที่ 192

...ให้เพื่อนยืนยันการกระทำความดีของผู้ฝากความดี โดยการเซ็นชื่อลงใน

ใบฝากความดี₂ *ท/ ศกว/1/48 (93:19-20)*

รูปภาพ “โดย” เป็นคำเชื่อมระหว่าง “การเซ็นชื่อลงในใบฝากความดี” เพื่อแสดงวิธีการของ “ให้เพื่อนยืนยันการกระทำความดีของผู้ฝากความดี”

5.4.12 คำเชื่อมแสดงการเลือก

คำเชื่อมแสดงการเลือก หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์โดยมีคำเชื่อมเพื่อเลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง เนื่องจากเหตุการณ์นั้นสามารถเป็นจริงได้เพียงอย่างเดียว

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงการเลือกของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบเพียง 1 รูป ได้แก่ “หรือ” ปรากฏทั้งหมด 44 ครั้ง

ตัวอย่างที่ 193

...เราไม่ต้องไปหาซื้อน้ำเย็น₁ หรือ $\emptyset$ ขอน้ำแข็งจากร้านขายน้ำ₂ ท/ ศกว/1/49 (95:33)

รูปภาพ “หรือ” เป็นคำเชื่อมแสดงการเลือกระหว่าง “เราไม่ต้องไปหาซื้อน้ำเย็น” กับ “ $\emptyset$ ขอน้ำแข็งจากร้านขายน้ำ”

ตัวอย่างที่ 194

การทำบุญไม่ว่าจะไปทำบุญที่วัด₁ หรือ ตักบาตรตอนเช้าก็ถือว่าเป็นการทำบุญเช่นกัน₂

ท/ ศกว/2/53 (104:18-19)

รูปภาพ “หรือ” เป็นคำเชื่อมแสดงการเลือกระหว่าง “การทำบุญไม่ว่าจะไปทำบุญที่วัด” กับ “ตักบาตรตอนเช้า ก็ถือว่าเป็นการทำบุญเช่นกัน”

ตัวอย่างที่ 195

...พอก็ออกไปหาอาหาร₁ หรือ ผลไม้ พืชผักที่พอกินได้₂ ท/ ศกว/3/56 (95:40)

รูปภาพ “หรือ” เป็นคำเชื่อมแสดงการเลือกระหว่าง “พอก็ออกไปหาอาหาร” กับ “ผลไม้ พืชผักที่พอกินได้”

5.4.13 คำเชื่อมแสดงการสรุปความ

คำเชื่อมแสดงการสรุปความ หมายถึง คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์เพื่อสรุปเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยใช้คำเชื่อม

ผลการศึกษา คำเชื่อมแสดงการสรุปความของนักเรียนที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบเพียง 1 หน่วย ปรากฏ 1 ครั้ง ได้แก่ “สรุปว่า”

ตัวอย่างที่ 196

ระหว่างทางเดินด้วยความกระหายน้ำ จึงหยุดพักได้ต้นไม้ แล้วทงบอกทงว่าชบาตักน้ำมาให้กินหน่อยสิ ...ระหว่างที่ชบาไปตักน้ำอยู่นั้น...งตัวหนึ่งเลื้อยมาคกทง ทันได้นั้นทงก็ร้องขึ้นด้วยความเจ็บปวด...ทงได้หมดลมหายใจไปซะแล้ว...ชบาก็รีบวิ่งเข้าไปในหมู่บ้านเพื่อจะเรียกคนมาช่วย...จึงตัดสินใจว่ายน้ำลงไป โดยเอาลูกว่ายน้ำลงไปด้วย แต่ก็ไม่

คิดว่าลูกเล็กที่เพิ่งคลอดจะโดนเหยียบบินมาคาบไป , สรุปว่ามีหญิงคนหนึ่งมีสามี แต่สามี
นั้นถูกงูกัดตาย แล้วได้ปลัดจากลูกในน้ำ และมีลูกอีกคนหนึ่งก็ถูกเหยียบคาบไป₂

ท/ ศกว/3/58 (99-100:32-67)

รูปภาพ “สรุปว่า” เป็นคำเชื่อมแสดงการสรุปความระหว่าง “ระหว่างทางเดินด้วยความ
กระหายน้ำ...” กับ “มีหญิงคนหนึ่งมีสามี แต่สามีนั้นถูกงูกัดตาย...”

จากการศึกษาประเภทความสัมพันธ์ของคำเชื่อมของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทย
กลางเป็นภาษาแม่ พบคำเชื่อมทั้งหมด 13 ประเภท ได้แก่ 1) คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน
2) คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง 3) คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ 4) คำเชื่อมแสดงเวลา
5) คำเชื่อมแสดงการขยายความ 6) คำเชื่อมแสดงเหตุ 7) คำเชื่อมแสดงผล 8) คำเชื่อมแสดง
เงื่อนไข 9) คำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ 10) คำเชื่อมแสดงการเปรียบเทียบ 11) คำเชื่อมแสดง
ตัวอย่าง 12) คำเชื่อมแสดงวิธีการ 13) คำเชื่อมแสดงการเลือก และ 14) คำเชื่อมแสดงการสรุป
ความ ปรากฏทั้งหมด 1,975 ครั้ง ดังแสดงในตารางที่ 5.54

ตารางที่ 5.54
สรุปความถี่ และค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแต่ละประเภท
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่

ประเภทคำเชื่อม	ความถี่	ร้อยละ
1. คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน	619	31.34
2. คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์	350	17.72
3. คำเชื่อมแสดงผล	228	11.54
4. คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง	189	9.57
5. คำเชื่อมแสดงการขยายความ	122	6.18
6. คำเชื่อมแสดงเหตุ	106	5.37
7. คำเชื่อมแสดงเวลา	88	4.46
8. คำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์	77	3.90
9. คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข	69	3.49
10. คำเชื่อมแสดงวิธีการ	47	2.38
11. คำเชื่อมแสดงการเลือก	44	2.23
12. คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง	35	1.77
13. คำเชื่อมแสดงการสรุปความ	1	0.05
รวม	1,975	100

ตารางที่ 5.54 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ใช้คำเชื่อมประเภทแสดงการเพิ่มข้อมูลมากที่สุด ปรากฏทั้งหมด 619 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.34 ของการใช้คำเชื่อมทุกประเภท รองลงมาคือ คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ ปรากฏทั้งหมด 350 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.72 และพบน้อยที่สุดคือ คำเชื่อมแสดงการสรุปความ ปรากฏเพียง 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.05

5.5 การเปรียบเทียบการใช้คำเชื่อมของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

5.5.1 การเปรียบเทียบการปรากฏคำเชื่อมแต่ละประเภทของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

ผลการศึกษาประเภทความสัมพันธ์ของคำเชื่อมของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบประเภทความสัมพันธ์ของคำเชื่อมทั้งหมด 13 ประเภท ดังแสดงในตารางที่ 5.55

ตารางที่ 5.55

แสดงการเปรียบเทียบค่าร้อยละของการปรากฏคำเชื่อมแต่ละประเภทของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

ประเภทคำเชื่อม	ภาษาที่กลุ่มตัวอย่างใช้เป็นภาษาแม่			
	กูย	เขมร	อีสาน	ไทยกลาง
1. คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน	26.83	31.14	38.91	31.34
2. คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์	29.87	29.04	25.09	17.72
3. คำเชื่อมแสดงผล	6.08	5.48	6.82	11.54
4. คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง	7.09	8.51	5.04	9.57
5. คำเชื่อมแสดงเหตุ	8.45	7.59	4.86	5.37
6. คำเชื่อมแสดงเวลา	3.67	3.33	3.74	4.46
7. คำเชื่อมแสดงการขยายความ	3.47	2.68	3.86	6.18
8. คำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์	5.16	1.93	3.56	3.90
9. คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข	5.16	5.57	3.44	3.49
10. คำเชื่อมแสดงวิธีการ	1.16	0.79	0.89	2.38
11. คำเชื่อมแสดงการเลือก	1.98	2.32	1.96	2.23
12. คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง	1.06	1.45	1.78	1.77
13. คำเชื่อมแสดงการสรุปความ	-	0.18	0.06	0.05
รวม	100	100	100	100

ตารางที่ 5.55 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาทมิฬ เขมร อีสาน หรือไทยกลาง เป็นภาษาแม่ พบการใช้คำเชื่อมทั้ง 4 กลุ่ม มี 13 ประเภท ได้แก่ 1) คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน 2) คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง 3) คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ 4) คำเชื่อมแสดงเวลา 5) คำเชื่อมแสดงการขยายความ 6) คำเชื่อมแสดงเหตุ 7) คำเชื่อมแสดงผล 8) คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข 9) คำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ 10) คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง 11) คำเชื่อมแสดงวิธีการ 12) คำเชื่อมแสดงการเลือก และ 13) คำเชื่อมแสดงการสรุปความ ซึ่งคำเชื่อมที่พบแตกต่างกันมี 1 ประเภท คือ คำเชื่อมแสดงการสรุปความ ปรากฏเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมร อีสาน หรือไทยกลาง แต่ไม่พบในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาทมิฬเป็นภาษาแม่

จากการศึกษาการใช้คำเชื่อม โดยเรียงลำดับจากการปรากฏมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาทมิฬเป็นภาษาแม่ ใช้คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์มากที่สุด รองลงมาคือ คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน และคำเชื่อมแสดงเหตุ

กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ ใช้คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน มากที่สุด รองลงมาคือ คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ และคำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง

กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ ใช้คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน มากที่สุด รองลงมาคือ คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ และคำเชื่อมแสดงผล

และกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ ใช้คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน มากที่สุด รองลงมาคือ คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ และคำเชื่อมแสดงผล

นอกจากนี้ยังพบว่า คำเชื่อมที่พบมากที่สุด คือคำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกันพบมากที่สุด ใน 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ คิดเป็นร้อยละ 31.14 กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ คิดเป็นร้อยละ 38.91 และ กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ คิดเป็นร้อยละ 31.34 แต่กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาทมิฬเป็นภาษาแม่ พบการใช้คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.87

คำเชื่อมที่พบน้อยที่สุด คือ คำเชื่อมแสดงการสรุปความ ซึ่งพบใน 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ คิดเป็นร้อยละ 0.18 กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ คิดเป็นร้อยละ 0.06 และ กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ คิดเป็นร้อยละ 0.05 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาทมิฬเป็นภาษาแม่ไม่พบการใช้คำเชื่อมเพื่อแสดงการสรุปความ

5.5.2 การเปรียบเทียบการปรากฏรูปภาพของคำเชื่อมแต่ละประเภทของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

ผลการศึกษา รูปภาพของคำเชื่อมแต่ละประเภทของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่พบว่า กลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มมีความหลากหลายในการใช้คำเชื่อม โดยพบทั้งรูปภาพที่พบเหมือนกันทั้ง 4 กลุ่ม รูปภาพที่พบเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญูย เขมร หรืออีสานเป็นภาษาแม่ แต่ไม่พบในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ และรูปภาพที่พบเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ แต่ไม่พบในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญูย เขมร หรืออีสานเป็นภาษาแม่ ดังแสดงในตารางที่ 5.56

ตารางที่ 5.56

แสดงการเปรียบเทียบการปรากฏรูปภาพของคำเชื่อมแต่ละประเภทของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

ประเภทคำเชื่อมและรูปภาพ	ภาษาที่กลุ่มตัวอย่างใช้เป็นภาษาแม่			
	ญูย	เขมร	อีสาน	ไทยกลาง
1. คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน				
และ	✓	✓	✓	✓
กับ	✓	✓	✓	✓
อีก	✓	✓	✓	✓
ทั้ง	✓	-	✓	-
อีกทั้ง	✓	-	-	-
แถม	✓	-	-	✓
อีกอย่าง	-	✓	-	✓
อีกหนึ่งอย่าง	✓	-	-	-
อีกอย่างหนึ่ง	✓	✓	✓	-
อีกส่วนหนึ่ง	✓	✓	-	-
นอกจากนี้	✓	-	✓	✓
และอีกทั้ง	✓	-	-	-

ตารางที่ 5.56 (ต่อ)

แสดงการเปรียบเทียบการปรากฏรูปภาษาของคำเชื่อมแต่ละประเภทของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญอ เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

ประเภทคำเชื่อมและรูปภาษา	ภาษาที่กลุ่มตัวอย่างใช้เป็นภาษาแม่			
	ญอ	เขมร	อีสาน	ไทยกลาง
และก็	✓	-	-	-
และอีก	✓	-	-	-
และอีกอย่าง	✓	-	-	-
นอกนั้น	✓	-	-	-
ยังไม่พอ	-	✓	-	-
ทั้ง	-	✓	-	-
พร้อม	-	✓	-	✓
อีกสักนิด	-	-	✓	-
พร้อมทั้ง	-	-	✓	✓
อีกด้วย	-	-	-	✓
นอกจาก	-	-	-	✓
รวมทั้ง	-	-	-	✓
และอีกอย่างหนึ่ง	-	✓	-	-
และ...อีกด้วย	✓	✓	-	-
2. คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง				
แต่	✓	✓	✓	✓
ส่วน	✓	✓	✓	✓
แต่ที่ว่า	✓	✓	✓	✓
ถึงแม้	-	✓	✓	-
ถึงแม้ว่า	-	✓	✓	-
แม้	-	✓	✓	-
ไม่เงั้น	-	-	-	✓
ถึงแม้...แต่ก็	✓	-	-	-

ตารางที่ 5.56 (ต่อ)

แสดงการเปรียบเทียบการปรากฏรูปภาษาของคำเชื่อมแต่ละประเภทของกลุ่ม
ตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

ประเภทคำเชื่อมและรูปภาษา	ภาษาที่กลุ่มตัวอย่างใช้เป็นภาษาแม่			
	กูย	เขมร	อีสาน	ไทยกลาง
ถึงแม่...แต่ก็	✓	-	-	✓
ถึงแม้ว่า...เพียงแต่	✓	-	-	-
ถึงแม้ว่า...แต่ก็	✓	-	-	-
ถึงแม่...ก็	✓	✓	-	✓
ถึง...ก็	-	✓	-	
แต่...ก็	-	-	-	✓
แม่...ก็	-	-	-	✓
ถึง...แต่ก็	-	-	-	✓
ถึงแม่...แต่	-	-	-	✓
ถึงแม้ว่า...แต่ว่า...ก็	✓	-	-	-
ถึงแม่...แต่...ก็	✓	-	-	✓
3. คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์				
3.1 คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดก่อน				
พอ...ก็	✓	✓	✓	✓
เมื่อ...ก็	✓	✓	✓	✓
พอ	✓	✓	✓	✓
เมื่อ	✓	✓	✓	✓
พอ...แล้ว	✓	-	-	✓
พอถึง...ก็	✓	-	✓	-
พอถึง	✓	✓	✓	-
เมื่อ...แล้ว	✓	-	-	✓

ตารางที่ 5.56 (ต่อ)

แสดงการเปรียบเทียบการปรากฏรูปภาษาของคำเชื่อมแต่ละประเภทของกลุ่ม
ตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

ประเภทคำเชื่อมและรูปภาษา	ภาษาที่กลุ่มตัวอย่างใช้เป็นภาษาแม่			
	กูย	เขมร	อีสาน	ไทยกลาง
เมื่อ...แล้วก็	✓	✓	-	-
เมื่อ...จึง	✓	-	-	-
แล้วพอ	✓	-	-	-
หลังจาก	✓	-	-	-
หลังจาก...แล้วจึง	✓	-	-	-
พอ...แล้วก็	✓	✓	-	-
เดี๋ยว	✓	✓	-	-
เดี๋ยวนี้	✓	✓	-	-
เมื่อ...แล้ว...ก็	-	-	✓	-
พอ...แล้ว...ก็	-	-	✓	-
หลังจาก...แล้ว	-	-	-	✓
3.2. คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดภายหลัง				
แล้ว	✓	✓	✓	✓
แล้ว...ก็	✓	✓	✓	✓
จากนั้น	✓	✓	✓	✓
ก่อน	✓	✓	✓	-
จากนั้น...ก็	✓	-	✓	-
จากนั้นแล้ว	✓	-	-	-
ต่อมาก็	✓	-	-	-
แล้วจึง	✓	-	-	-
แล้วเสร็จจากนั้น	✓	-	-	-
แล้วก็	✓	✓	-	✓

ตารางที่ 5.56 (ต่อ)

แสดงการเปรียบเทียบการปรากฏรูปภาษาของคำเชื่อมแต่ละประเภทของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

ประเภทคำเชื่อมและรูปภาษา	ภาษาที่กลุ่มตัวอย่างใช้เป็นภาษาแม่			
	ญูย	เขมร	อีสาน	ไทยกลาง
แล้วว่า	-	-	✓	-
ก่อน...ก็	-	-	-	✓
แล้วจากนั้นต่อมาก็	-	-	-	✓
หลังจากนั้น	-	-	-	✓
ก่อนที่	-	-	✓	✓
หลังจากนั้นต่อมาก็	-	-	-	✓
3.3 คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกัน				
ก็	✓	✓	✓	✓
4. คำเชื่อมแสดงเวลา				
4.1 คำเชื่อมแสดงจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์				
ตั้งแต่	✓	✓	✓	✓
4.2 คำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์				
จน	✓	✓	✓	✓
จนถึง	✓	✓	✓	-
ในที่สุด	✓	✓	✓	✓
จนกว่า	✓	✓	-	-
ในที่สุดท้ายก็	✓	-	-	-
ในที่สุดก็	✓	-	-	-
จนกระทั่ง	-	✓	✓	✓
จนในที่สุด	-	-	-	✓
จนต่อมา	-	-	-	✓
จนบัดนี้	-	-	-	✓

ตารางที่ 5.56 (ต่อ)

แสดงการเปรียบเทียบการปรากฏรูปภาษาของคำเชื่อมแต่ละประเภทของกลุ่ม
ตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

ประเภทคำเชื่อมและรูปภาษา	ภาษาที่กลุ่มตัวอย่างใช้เป็นภาษาแม่			
	กูย	เขมร	อีสาน	ไทยกลาง
4.3 คำเชื่อมแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน				
ขณะ	✓	✓	-	-
ขณะนั้น	✓	✓	✓	✓
ขณะนั่นเอง	✓	-	-	-
ในขณะนั้น	✓	✓	-	✓
ในขณะที่	✓	-	-	-
ในขณะที่	✓	-	-	-
ขณะที่	✓	✓	✓	-
ในขณะหนึ่ง	✓	-	-	-
ระหว่างที่	-	-	-	✓
ระหว่าง	✓	-	-	-
พอดี	✓	✓	✓	-
ทันใดนั้น	-	✓	✓	✓
ในขนาดนั้น	-	✓	-	-
ในระหว่าง	-	✓	-	-
ขณะนี้	-	-	✓	✓
ในเวลาเดียวกัน	-	-	✓	-
5. คำเชื่อมแสดงการขยายความ				
คือ	✓	✓	✓	✓
ก็คือ	✓	✓	✓	✓
แปลว่า	-	-	-	✓
ก็ซึ่ง	✓	-	-	-
ซึ่ง	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 5.56 (ต่อ)

แสดงการเปรียบเทียบการปรากฏรูปภาษาของคำเชื่อมแต่ละประเภทของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

ประเภทคำเชื่อมและรูปภาษา	ภาษาที่กลุ่มตัวอย่างใช้เป็นภาษาแม่			
	ญูย	เขมร	อีสาน	ไทยกลาง
6. คำเชื่อมแสดงเหตุ				
เพราะ	✓	✓	✓	✓
เพราะว่า	✓	✓	✓	✓
ก็เพราะ	✓	✓	✓	-
เนื่องจาก	✓	-	✓	✓
จาก	✓	-	-	-
เพื่อ	✓	-	-	-
เพราะ...ก็	✓	-	-	-
ก็เพราะว่า	-	-	✓	-
เนื่องมาจาก	-	-	-	✓
7. คำเชื่อมแสดงผล				
จึง	✓	✓	✓	✓
ก็	✓	✓	✓	✓
ฉะนั้น	✓	-	✓	-
เพราะฉะนั้น	-	✓	✓	✓
ดังนั้น	-	✓	✓	✓
เพราะมีฉะนั้น	-	-	-	✓
ดังนั้นจึง	-	-	-	✓
มีฉะนั้นก็	-	-	-	✓
8. คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข				
ถ้า	✓	✓	✓	✓
เพื่อถ้า	✓	-	-	-
เผื่อว่า	-	✓	-	-

ตารางที่ 5.56 (ต่อ)

แสดงการเปรียบเทียบการปรากฏรูปภาษาของคำเชื่อมแต่ละประเภทของกลุ่มตัวอย่างที่
พูดภาษาญะเขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

ประเภทคำเชื่อมและรูปภาษา	ภาษาที่กลุ่มตัวอย่างใช้เป็นภาษาแม่			
	ญะเขมร	อิสาน	ไทยกลาง	
ถ้าหาก	-	✓	✓	-
ถ้าไม่งั้นก็	-	-	✓	-
เพื่อ	-	-	-	✓
ถ้า...ก็	✓	✓	✓	✓
หาก...ก็	✓	-	-	✓
เพื่อ...ก็	✓	-	-	-
ถ้าหากว่า...ก็	-	✓	-	-
ถ้าแม่น...ก็	-	-	✓	-
ถ้าหาก...ก็	-	-	-	✓
ถ้าจั้นก็	-	-	✓	-
9. คำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์				
เพื่อ	✓	✓	✓	✓
เพื่อ	-	-	✓	-
10. คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง				
เช่น	✓	✓	✓	✓
อย่างเช่น	✓	✓	✓	✓
11. คำเชื่อมแสดงวิธีการ				
ด้วย	✓	✓	✓	✓
โดย	✓	✓	✓	✓
12. คำเชื่อมแสดงการเลือก				
หรือ	✓	✓	✓	✓
หรือว่า	-	-	✓	-

ตารางที่ 5.56 (ต่อ)

แสดงการเปรียบเทียบการปรากฏรูปภาษาของคำเชื่อมแต่ละประเภทของกลุ่ม
ตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

ประเภทคำเชื่อมและรูปภาษา	ภาษาที่กลุ่มตัวอย่างใช้เป็นภาษาแม่			
	กูย	เขมร	อีสาน	ไทยกลาง
13. คำเชื่อมแสดงการสรุปความ				
สุดท้ายนี้	-	✓	-	-
สรุป	-	-	✓	-
สรุปว่า	-	-	-	✓

ตารางที่ 5.56 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาแม่ต่างกันมีการใช้คำเชื่อมที่
หลากหลายแตกต่างกัน แบ่งได้ 3 ประเภท ดังนี้

ก. รูปภาษาของคำเชื่อมที่ปรากฏเหมือนกันของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร อีสาน หรือไทย
กลางเป็นภาษาแม่ มี 12 ประเภท ได้แก่

- 1) คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน พบ 3 รูป ได้แก่ “และ” “กับ” และ “อีก”
- 2) คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง พบ 3 รูป ได้แก่ “แต่” “ส่วน” และ “แต่ว่า”
- 3) คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ พบ 8 รูป ได้แก่ “พอ...ก็” “เมื่อ...ก็” “พอ” “เมื่อ”
“แล้ว” “แล้ว...ก็” “จากนั้น” และ “ก็”
- 4) คำเชื่อมแสดงเวลา พบ 4 รูป ได้แก่ “ตั้งแต่” “จน” “ในที่สุด” และ “ขณะนั้น”
- 5) คำเชื่อมแสดงการขยายความ พบ 2 รูป ได้แก่ “คือ” “ก็คือ” และ “ซึ่ง”
- 6) คำเชื่อมแสดงเหตุ พบ 2 รูป ได้แก่ “เพราะ” และ “เพราะว่า”
- 7) คำเชื่อมแสดงผล พบ 2 รูป ได้แก่ “จึง” และ “ก็”
- 8) คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข พบ 2 รูป ได้แก่ “ถ้า” และ “ถ้า...ก็”
- 9) คำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ พบ 1 รูป ได้แก่ “เพื่อ”
- 10) คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง พบ 2 รูป ได้แก่ “เช่น” และ “อย่างเช่น”
- 11) คำเชื่อมแสดงวิธีการ พบ 2 รูป ได้แก่ “ด้วย” และ “โดย”
- 12) คำเชื่อมแสดงการเลือก พบ 1 รูป ได้แก่ “หรือ”

ข. รูปภาษาของคำเชื่อมที่ปรากฏเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร หรืออีสานเป็นภาษา
แม่ แต่ไม่ปรากฏในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ มี 3 ประเภท ได้แก่

- 1) คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน พบ 1 รูป ได้แก่ “อีกอย่างหนึ่ง”
- 2) คำเชื่อมแสดงเวลา พบ 3 รูป ได้แก่ “จนถึง” “ขณะที่” และ “พอดี”
- 3) คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ พบ 2 รูป ได้แก่ “พอถึง” และ “ก่อน”

ค. คำเชื่อมที่ปรากฏเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ แต่ไม่ปรากฏในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญะเขมร หรืออีสานเป็นภาษาแม่ มี 9 ประเภท ได้แก่

- 1) คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน พบ 3 รูป ได้แก่ “อีกด้วย” “นอกจาก” และ “รวมทั้ง”
- 2) คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง พบ 5 รูป ได้แก่ “ไม่จ้ะ” “แต่...ก็” “แม่...ก็” “ถึง...แต่ก็” และ “ถึงแม่...แต่”
- 3) คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ พบ 7 รูป ได้แก่ “หลังจาก...แล้ว” “ก่อน...ก็” “แล้วจากนั้นต่อมาก็” “หลังจากนั้น” และ “หลังจากนั้นต่อมาก็”
- 4) คำเชื่อมแสดงเวลา พบ 3 รูป ได้แก่ “จนในที่สุด” “จนต่อมา” และ “จนบัดนี้” “ระหว่างที่”
- 5) คำเชื่อมแสดงการขยายความ พบ 1 รูป ได้แก่ “แปลว่า”
- 6) คำเชื่อมแสดงเหตุ พบ 1 รูป ได้แก่ “เนื่องมาจาก”
- 7) คำเชื่อมแสดงผล พบ 3 รูป ได้แก่ “เพราะมิฉะนั้น” “ดังนั้นจึง” และ “มิฉะนั้นก็”
- 8) คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข พบ 2 รูป ได้แก่ “เมื่อ” และ “ถ้าหาก...ก็”
- 9) คำเชื่อมแสดงการสรุปความ พบ 1 รูป ได้แก่ “สรุปว่า”

จากผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความแตกต่างค่าความถี่ของการใช้คำเชื่อม¹ ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญะเขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่ว่ามีความสำคัญทางสถิติหรือไม่ ด้วยการหาค่าไค-สแควร์ (Pearson Chi-Square) ในโปรแกรม SPSS ผลการทดสอบปรากฏดังในตารางต่อไปนี้

---

¹ คำเชื่อมที่นำมาวิเคราะห์หาค่าไค-สแควร์นี้ ผู้วิจัยเลือกเฉพาะคำเชื่อมที่พบมากที่สุด 3 อันดับแรก และต้องพบเหมือนกันทั้ง 4 กลุ่ม

การทดสอบค่าไค-สแควร์ของการใช้คำเชื่อมของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญอ เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	8.929E2 ^a	105	.000
Likelihood Ratio	920.579	105	.000
Linear-by-Linear Association	.065	1	.799
N of Valid Cases	7536		

a. 22 cells (15.3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1.28.

ผลการทดสอบพบว่า ค่าความถี่การใช้คำเชื่อมของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญอ เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากค่าไค-สแควร์ (Pearson Chi-Square) เท่ากับ .000 แสดงให้เห็นว่า การพูดภาษาแม่ต่างกันทำให้พบการใช้คำเชื่อมแตกต่างกันด้วย